

ZÁPADO ČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Vývoj sídla Zálufí od konce 19. století do současnosti
Development of the Settlement Zálufí since the end 19th
Century up to the Present

Pavel UL

Plzeň 2016

estné prohlá-ení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

š Vývoj sídla Záluží od konce 19. století do současnosti

vypracoval samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce a za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni, 25. 4. 2016

.....

podpis autora

Podkování

Podkování za cenné rady, připomínky a konzultace v průběhu zpracování práce patří vedoucí bakalářské práce RNDr. Marii Novotné, CSc. a v-ěm, kteří poskytli k získání podkladů pro zpracování tématu.

Obsah

Úvod	6
1. Literární re-er-e - rozbor literatury (teoretická východiska)	8
1.1 Obecné charakteristiky a pojmy.....	8
1.1.1 Sídlo a sídelní jednotka.....	8
1.1.2 Katastr, katastrální území.....	9
1.1.3 Venkov, vesnice	9
1.1.4 Migrace, urbanizace.....	11
2 Metodika práce	15
2.1 Sbírání a zpracování dat.....	15
3. Charakteristika zkoumaného sídla a lokality	19
3.1 Historie Zálufí	19
3.2 Geografická poloha sídla Zálufí	19
3.3 Geomorfologie a klima území	20
3.4 Hospodářství, občanská vybavenost a dopravní infrastruktura	21
4 Vývoj sídla Zálufí (empirická část práce)	22
4.1. Demografický vývoj.....	23
4.1.1 Vývoj počtu obyvatel.....	23
4.1.2 Analýza struktury obyvatelstva v roce 1900.....	25
4.1.3 Analýza struktury obyvatelstva v roce 1910.....	28
4.1.4 Analýza struktury obyvatelstva v roce 1921	30
4.1.5 Analýza struktury obyvatelstva v roce 1970.....	33
4.1.6 Analýza struktury obyvatelstva v roce 1980.....	36
4.1.7 Analýza struktury obyvatelstva v roce 1991	40
4.1.8 Analýza struktury obyvatelstva v roce 2001	43
4.1.9 Analýza struktury obyvatelstva v roce 2011	46
4.1.10 Porovnání struktury obyvatelstva v letech 1900-2011.....	50
4.2 Urbanistický vývoj.....	53
4.2.1 Vývoj počtu domů	53
4.2.2 Vývoj struktury domů v letech 1970-1991	55
4.2.2.1 Vývoj počtu domů v letech 1970-1991.....	55
4.2.2.2 Vývoj počtu bytů v letech 1970-1991.....	57
4.2.2.3 Vývoj počtu místností v trvale obydlených bytech v letech 1970-1991... 58	
4.2.3 Analýza zástavby sídla	61
Závěr.....	70
Seznam použitých zdrojů	74
Seznam ilustrací	76
Seznam tabulek	76
Seznam grafů	77
Seznam příloh.....	77
Přílohy.....	78
ABSTRAKT.....	81

Úvod

Téma práce zpracovává pohled na vývoj sídla, jež svým charakterem a strukturou odpovídá sídlu venkovskému. Venkovská sídla získávají po dobu let na popularitu. Díky vývoji postmoderní společnosti, která klade nároky na život v dynamicky fungující společnosti stále větší nároky, a utlou se soustředíme na faktory ovlivňující fungování lidského jedince jako individuality, nebo posuzujeme prostředí a společnost v něm, která se stávají stále více vyhledávanými útočištěm pro svůj komfort dočasné anonymity, možnost úniku od negativních civilizačních vlivů (jež mohou sílit až v patologické - stres, časová tíse, hlukové i světelné znečištění prostředí). Na druhé straně je ale od této jejich šfunkce, pramenící z podstaty venkovských sídel samotné, posilováno zejména mnohem vyšší úroveň uspokojování potřeb na základní úrovni, přes úroveň sociálního kontextu až naplnění seberealizace. Požadavky odpovídající nároky se postupně proměňují (díky jejich modernizaci, rozvíjející se infrastrukturu a strukturálním změnám regionu v nichž se nachází) mnohá z venkovských sídel na jakási 'nová jádra', která k sobě vábí stále nové i obnovené, prostory vyhledávané k obdobnému účelu. Je ovšem v mnoha případech z dlouhodobého hlediska kontraproduktivní, pokud k takovému, částečně neudolnému a nekontrolovatelnému, rozvoji dochází necitlivě (najdeme jistě takové případy v podobě 'moderních' suburbií). Původní venkovské sídlo pak ztrácí v kontrastu s požadavky jeho současného obyvatele svůj původní, pozitivně synergický, význam a stává se de facto obrazem svého vlastního vytváření protikladu.

Lze z toho odvodit, že globalizace takového 'směru popularity' by vedla k zániku venkovských sídel jako typu osídlení, nicméně na druhou stranu je potřeba si uvědomit, že ne všechny venkovská sídla mají dispozice takovému směru vyhovět. Pak se setkáváme s dalším pohledem na uvedenou problematiku vývoje a změny venkovských sídel, a tou je jejich zánik. Dochází totiž i k opačnému procesu jejich vyhledávání - opouštění pro nedostatečný standard kvality života z pohledu generace vyhledávání. Mladí lidé odcházejí z venkovských sídel za prací, lepšími službami, kvalitnější infrastrukturou i občanskou vybaveností a venkovská sídla, pokud si nezachovají status turisticky zajímavé lokality, ztrácejí záležitost především

víkendového života. Ten ovšem nebývá tak často spojován s požadavky širokého spektra služeb, modernizace provozu apod.

Z pohledu vývoje souasných společností nelze jednoznačně předikovat vývoj venkovských sídel ve všech oblastech, je ale možné formulovat střednědobou premisu na základě pozorování různých oblastí - například demografického vývoje v úase, naplňování dlouhodobých rozvojových strategií atd.

Volba tématu této bakalářské práce *„Vývoj sídla Záluří od konce 19. století do současnosti“* odpovídá mému zájmu o historický vývoj české země a zájmu o práci se statistickými daty. Na základě výše uvedeného bude zajímavé sledovat proměny zvoleného venkovského sídla z pohledu změny obyvatelstva v úase (změny podílu obyvatelstva za více než jedno století), nebo vývoje podstatných demografických strukturálních znaků jako je národnost, pohlaví, povolání, věková struktura atd. Ke sledovanému sídlu Záluří mám totiž vazby rodáka, přičemž v něm žiji trvale, a i proto mě budu interpretovat a které výsledky tak, aby bylo možné sepatřit z nich maximum informací.

Zkoumané sídlo prošlo za posledních deset let výraznou změnou. Přechod vlastnictví převážně obecních pozemků do rukou soukromých vlastníků s sebou přinesl nutnou urbanistické projektování ovlivňující novou podobu, funkci a význam sídla. Výstavba rodinných domů těsněji přiblížila (propojila) sídlo Záluří se sousední Těmou, pod jejíž správou Záluří spadá.

Práce se v teoretické části zabývá rámcovým uchopením problematiky a seznámením s nejdůležitějšími aspekty problematiky pro celkové seznámení s obrazem, funkcí a vývojem sídel, v praktické části na základě analytických poznatků interpretuje data z pohledu vyhodnocení vývoje konkrétního dotčeného území - zvoleného sídla Záluří, což je, spolu se zhodnocením lokality z pohledu urbanistického, jejím hlavním cílem. Mezi další cíle lze pak zahrnout výsledky analýzy v dalších oblastech, které jsou ze statistického hlediska zobecnitelné do té míry, že na základě zjištěných skutečností lze předikovat budoucí střednědobý demografický vývoj v místě samotném. Situace v dotčených oblastech je sledovaná od konce 19. století (1900-2012) se záměrem vystihnout nejpodstatnější změny, kterými v uvedeném období docházelo. Lze předpokládat, že z pohledu demografie se jedná především o změny ve struktuře a podílu obyvatel. Z hlediska urbanismu jde pak o pohled na proces vývoje sídla, včetně změny jeho velikosti vzhledem k rozrůstající se zástavbou od konce 19. století až do roku 2012. Pro hodnocení demografického vývoje byla vybrána data ze

s itání v letech 1900, 1910, 1921, 1970, 1991, 2001 a 2011. Pro posouzení urbanistického vývoje pak byla zvolena historická mapa stabilního katastru sídla z konce 19. století a dále ortofotomapy z let 1938, 1956, 1998, 2005 a 2012.

1. Literární re-er-e - rozbor literatury (teoretická východiska)

Bakalá ská práce nabízí uchopit problematiku vývoje z historického pohledu pom rn detailn . Neř se budeme v novat konkrétním dat m, je nutné rámcov zasadit do sledovaného tématu n které nejd leflit j-í pojmy, deskripce i související jevy a charakteristiky, s nimiřl budeme pracovat. Zejména jde o sídlo, venkov, vesnice, katastr, urbanismus atd.

1.1 Obecné charakteristiky a pojmy

1.1.1. Sídlo a sídelní jednotka

Sledovaná lokalita Záluffí je charakterizována jako sídelní jednotka - **venkovské sídlo**. Definic, které tento pojem vysv tluří, je mnoho, m řeme se orientovat nap íklad podle Jakuba Filipce (2014), který uvádí, ře sídlo je trvale osídlená a prostorov odd lená skupina lidských obydlí. Zárove má v t-inou vlastní místní pojmenování a od ostatních sídel bývá odd leno plochami, jeřl lidská obydlí neobsahují. V p ípad , ře má sídlo men-í po et usedlostí, bývá ozna ováno jako sídlo venkovské. V opa ném p ípad , a spl uje-li i n které dal-í podmínky, hovo íme o sídle m stském. (Filipec, 2014)

V obvyklých studijních pramenech se do teme, ře sídlo m řeme d lit na **m stské a venkovské**. Venkovské sídlo je takové, ve kterém se nachází mén neř 2000 obyvatel a zastává zem d lskou, obytnou a rekrea ní funkci. Vzhledem k tomu, ře zkoumaná oblast spl uje v-echny tyto podmínky, m řeme potvrdit její ozna ení za sídlo venkovské.

Petr Chalupa (1992) definuje řvenkovské sídloř jako star-í vývojovou formu sídel, ve které p evládají zem d lské funkce. Podle autora jsou tvo ena venkovskými sídelními

jednotkami, pro které je typické propojení obytné části jednotky s hospodářskou částí, jako je například stáj, stodola, sýpka atd. (Chalupa, 1992)

N co podobného pak ve své elektronické publikaci *Principy a pravidla územního plánování* uvádí i Ba-e (2010) - ten hovoří o venkovském sídle jako o jednotce, která má, nebo v minulosti měla především zemědělskou produkční funkci, jež dnes nahrazuje funkce obytná, rekreační i kombinace obou. (Ba-e, 2010)

Oba autoři se v charakteristice víceméně shodují a potvrzují typologické určení sledované lokality, jež splňuje předpoklady vyslovené v jejich teoriích, což dokládají i fakta o zkoumaném sídle uvedená v následujících kapitolách.

1.1.2. Katastr, katastrální území

Oblast zájmu - sídlo Zálufí - se nachází v **katastrálním území** šZálufí u Těmoneč. V rámci kapitoly *Analýza zástavby sídla* bude vytvořen model tohoto katastrálního území v roce 1837.

Katastrální území je nejstarší územní jednotka, která se vyskytuje na území našeho státu. Slouží především k evidenci a číslování jednotlivých parcel. Jednotlivé jednotky pak pokrývají celé území státu, protoře do této jednotky musíme zahrnout i to co patří k jednotlivým obcím (pole, louky, lesy atd.). V rámci výzkumu bylo nutné pracovat s **katastrem** nemovitostí. Jan Bumba (2007) ve své publikaci uvádí, že katastr je veřejnoprávní zařízení, které shromažďuje, řídí, eviduje a aktualizuje údaje o jevech, které jsou obsahem daného katastru, a patří o nich informuje. V minulosti sloužily katastry hlavně k evidování pozemkových daní. V dnešní době jsou ale pro veřejnost nejdůležitější katastry, které se zabývají samotným detailním evidováním nemovitostí (pozemků nebo budov). (Bumba, 2007)

1.1.3. Venkov, vesnice

I když to již z pohledu dneška není přikladně aktuální fakt, je dobré zdůraznit, že Zálufí bývalo v minulosti v obcích svých oban typickým příkladem **vesnice**, potažmo

venkova. Ctirad Votrubec (1980) popisuje vesnici jako sídelní útvar střední velikosti, který obsahuje maximálně 250 bytů a plní především zemědělskou nebo lesnickou funkci. Dále Votrubec uvádí, že *vesnice je stavebně souvislé sídlo, jehož obyvatelstvo se řídí zemědělstvím.* (Votrubec, 1980)

Venkov prošel v minulosti zajímavým sociálním vývojem. Antonín Těhla (1997) se ve své publikaci touto problematikou zabývá. Podle Těhly působí na sociální vývoj venkova hned několik skutečností, které ho výrazně ovlivňují. Jedná se zejména o nízkou hustotu zalidnění, bytový fond převážně typu rodinných domků a zemědělských usedlostí, horší dopravní infrastruktura, jednodušší sociální struktura, méně pracovních příležitostí, odlišné typy sociální komunikace nebo tradiční přístup k sociálním rolím v rodině a domácnosti. (Těhla, 1997)

Problematikou venkovských sídel se rovněž zabývá i Jan Binek (2010). I v tomto případě se autor zaměřuje na problematiku venkovských sídel. Opět se zabývá například nedostatečnou obanskou vybaveností obce, chybějící nebo nevyhovující infrastrukturou (odpadní vody a nakládání s nimi), zmíní i ekonomická a ekologická hlediska (pracovní místa, energetické hospodaření ve veřejných budov...). Jako důležitě pro rozvoj obce vyzdvihuje, kromě již uvedeného, důležitost struktury obyvatel, zejména z hlediska věku a vzdělanosti. (Binek, 2010)

Majerová a kol. (2010) pak zkoumá sociologický vývoj vesnice. Cílem autorského výzkumu bylo nalezení souvislostí, jež by mohly přivést k stabilizaci venkovského obyvatelstva. Byl zvolen srovnávací výzkum tří českých vesnic, u nichž bylo možné zachytit, jak se historický vývoj, geografické umístění a ekonomické podmínky projevují v různých názorech a postojích jednotlivých obyvatel vesnice. Rovněž bylo zjištěno, jaký mají obyvatelé vztah ke své obci a ke společnosti. (Majerová a kol., 2010)

S mnohými problémy, o kterých odborníci hovoří a na nichž se v zásadě shodují, se muselo i, v této práci zkoumané, sídlo Zálufí v minulosti vypořádat, ale jak z poznatků dále uvedených vyplývá, po roce 1990 se zde situace výrazně zlepšila.

1.1.4. Migrace, urbanizace

Již v úvodu bylo zmíněno, že venkov a venkovská sídla jsou v současné době v poněkud protikladném postavení: na jedné straně jsou vyhledávána a na druhé straně také často opouštěna. Jako převažující měřítka (hlavně v posledním desetiletí, jak ukazují zejména již odborné studie) vyhodnotit zájem o obnovení a osídlení těchto lokalit.

Jedná se o tzv. **šamenitní migraci**, kterou ve své publikaci zkoumají Jan Loquenz a Martin Tšmon (2013). Ti uvádějí, že amenitní migrace je trvalý přesun obyvatel za lepším životním prostředím. To znamená, že se lidé přesouvají z městského prostředí do venkovského. Autoři se domnívají, že amenitní migrace má pozitivní vliv, protože přináší velmi kladná rozvoji regionů. (Loquenz, Tšmon, 2013)

Autoři Bartoša kol. (2011) pak v publikaci Amenitní migrace do venkovských oblastí České republiky odhalují význam slova šamenitní. Odvolávají se přitom na odvození slova šamenitní z anglického slova šamenity, což se dá přeložit jako špotování. Sama amenitní migrace se pak dělí na dvě základní formy. První z nich je migrace za lepším přírodním prostředím, nejčastěji za přírodními atraktivitami krajiny, a druhá je migrace za specifickými kulturními zvláštnostmi. (Bartoša kol., 2011)

Ve sledovaném sídle Zálufí došlo, dle dostupných statistik, od roku 1990 nejprve k úbytku zejména mladé populace a následně po roce 2000 naopak k výraznému nárůstu počtu obyvatel. Vzhledem k faktu, že se sídlo nachází v blízkosti Plzně, je patrné, že se tohoto sídla dotkl proces vývoje městského regionu. Tento proces se skládá ze čtyř základních fází: **urbanizace, suburbanizace, desurbanizace a reurbanizace.**

Urbanizaci jako takovou můžeme definovat několika způsoby (demograficky, sídelně urbanisticky, sociálně ekonomicky a sociálně - kulturně). Helena Dobrá (2013) ve své práci uvádí, že urbanizace z hlediska demografického přístupu je koncentrace obyvatel do městských regionů nebo aglomerací. Z hlediska sídelně - urbanistického přístupu se jedná o růst již existujících měst, výstavbu nových měst i aglomerací nebo přeměnu venkovských sídel v městská, zvyšování vybavenosti a uspořádání sídel. Z pohledu sociálně ekonomického

přístupu se jedná o etapu v procesu dělby práce mezi městem a venkovem a rozdělení výrobních a nevýrobních aktivit. Poslední přístup je sociálně - kulturní, který popisuje urbanizaci jako změnu v chování obyvatel města, jejich hodnot, postojů a způsobů života. Zároveň zdrazňuje, že všechny tyto i pojetí urbanizace jsou navzájem provázaná. (Dobrá, 2013)

Kristýna Těšáková (2014) pak ve své práci uvádí, že urbanizace je proces, během kterého dochází k migraci (stěhování) venkovského obyvatelstva do města a současně s tím dochází k pronikání městských prvků do celkového osídlení. Urbanizace sebou přináší rozvoj městského způsobu života a stejně tak rostoucí postavení města ve vývoji společnosti. (Těšáková, 2014)

Urbanizační proces se podle Ctibora Votrubce (1980), dělí ve své době na čtyři hlavní typy. Jedná se o sovětský, evropský, koloniální a rozvojový typ. V práci zkoumané sídlo podle této charakteristiky spadá do evropského typu, který se vyznačuje postupným přibýváním městského obyvatelstva a vytvářením téměř rovnoměrného osídlení. Mnoho obyvatel pak dojíždí do okolních měst za prací a kulturou. Votrubec však ve své práci uvádí, že tento typ urbanizace se v Plzeňském kraji objevuje až po roce 1989. (Votrubec, 1980)

Opět podle Dobré (2013) pak máme proces **urbanizace a suburbanizace** označit za první dvě fáze obecné teorie o vývoji města, potažmo sídla. Zbývající dvě fáze této teorie jsou **desurbanizace a reurbanizace**, které však v Záluží zatím neprobíhaly. Urbanizace je první fází tohoto vývoje. Počátek máme datovat do období přemyslové revoluce. V této době se ve velké míře začala projevovat migrace z venkovských oblastí do městských oblastí. Bylo to způsobeno skutečností, že zemědělství nedokázalo uflivit neustále se zvyšující populaci, a lidé proto odcházeli do města za novými pracovními příležitostmi. Největší koncentrace obyvatel pak byla v okolí velkých továren. (Dobrá, 2013)

Těšáková (2014) dále charakterizuje urbanizaci ve dvou rovinách - **přímo a nepřímo**. Přímo urbanizací rozumíme situaci, kdy venkovské obyvatelstvo migruje přímo do velkých měst z důvodu absence městských. Pro nepřímo urbanizaci je charakteristická migrace obyvatelstva z venkovských sídel do nejbližšího polohy městského regionálního významu.

Druhou fází vývoje je proces **suburbanizace**. Koutný (2006) popisuje proces suburbanizace jako situaci, kdy dochází k poklesu i ke stagnaci počtu obyvatel vnitřním města na úkor zvyšujícího se počtu obyvatel, kteří migrují do příměstských zón. Proces suburbanizace je podle Koutného rovněž spojen s proměnou fyzického a sociálního prostředí z venkovského sídla na předměstí. V tomto tvrzení pak utvrzuje i samotný předklad pojmu suburbanizace, jež pochází z anglického slova suburb a znamená šp edm stí.õ (Koutný, 2006). To koreponduje i s tvrzením Ouedníka a Temelové (2008) pak ve své publikaci uvádí, že suburbanizaci můžeme vnímat jednak jako změnu v rozmístění obyvatelstva a prostorové struktury příměstských oblastí, ale také jako změnu způsobu života obyvatel, kteří se suburbanizují. Ouedník a Temelová tento proces vysvětlují tak, že se jedná o transformaci fyzického a sociálního prostředí, kdy dochází ke změně venkovského prostoru na tzv. předměstský neboli suburbánní prostor. Zmínují také, že suburbanizace je proces, jehož zásluhou se čím dál tím větší část území a lidské společnosti dostává do styku s městskými funkcemi a rovněž s městským způsobem života. (Ouedník, Temelová, 2008)

Obě publikace se tedy ve svých názorech na uvedenou problematiku shodují; výskyt tohoto procesu můžeme registrovat i ve zkoumaném sledovaném území.

Třetí fází tohoto procesu je **desurbanizace** (počet projevování se nevýhod stále více zatíženého městského dopravního systému). Jedná se o skutečnost, že městský dopravní systém je stále více a více zatížen, což se začíná projevovat na faktu, že pracovní místa v centru města jsou stále méně dostupná. Zároveň se snižuje propustnost dopravní sítě a zvyšují se nároky obyvatelstva na kapacitu parkovacích míst. Dochází tedy k úbytku obyvatel nejenom v jádrech samotné aglomerace, ale i v předměstské oblasti, v interurbální oblasti, které byly původně venkovské, v interurbálním území městského regionu se změnila na městská sídla. Dochází se tak na úkor přirodního prostředí a zemědělských ploch. Počet obyvatel v aglomeraci se začíná rapidně snižovat, což má za následek úbytek celého městského regionu. Naopak se zvyšuje počet obyvatel v menších centrech za hranicemi širšího vzdálenosti dominantního města. (Dobrá, 2013)

Závěrečnou fází celého procesu urbanizace je **reurbanizace** (rekonstrukce center města, které mají přilákat ztracené obyvatelstvo do opuštěných jader aglomerace). Jedná se o rekonstrukci opuštěných průmyslových, administrativních nebo historických budov, které

mají přilákat ztracené obyvatelstvo zpět do jádra aglomerace. Tím se opět započne cyklus urbanizačních procesů. (Dobrá, 2013).

V průběhu získávání dat pro empirickou část práce a na základě osobních poznatků obyvatel sídla je možné konstatovat, že se tento proces dotkl i sledovaného území. Díky geografické situaci a sekundárním vývojovým vlivům - blízká poloha krajského města Plzeň - se zde projevil i fáze urbanizačního procesu. Nejprve zde probíhala první urbanizační fáze, kdy se po roce 1990 zdejší populace stahuje především do Plzně za lepšími podmínkami. Po roce 2000 pak probíhá suburbanizační a desurbanizační fáze, kdy se naopak počet obyvatel sídla Zálufí zvyšuje, z důvodu přístupu hořejšího obyvatelstva především z Plzně. Pokud budeme vycházet z předpokladu postupného logického naplňování všech fází urbanizačního procesu, existuje reálný předpoklad, že v budoucnu dojde k naplnění i poslední fáze (reurbanizace) a zdejší přistěhovalci se budou vracet do Plzně.

Poslední zde vysvětlovaná fáze urbanizačního procesu - reurbanizace (rekonstrukce center měst, které mají přilákat 'ztracené' obyvatelstvo do opuštěných jader aglomerace) - se sledovaného sídla Zálufí zatím netýká.

Na základě dostupných zjištěných faktů lze konstatovat, že počátky urbanizace probíhaly v námi zkoumaném území ve 14. století, kdy se objevují první zmínky o sídle Zálufí. Proces se zde začíná projevovat po roce 1990, kdy dochází k úbytku zdejší populace, která se stahuje do okolních měst. Obrát v procesu suburbanizace se začíná projevovat po roce 2000, kdy, jak už bylo řečeno, došlo k rozšíření Zálufí, a zároveň tak propojení s městem Temoňá. Je možné na základě dosavadního vývoje predikovat, že se Zálufí v budoucnu stane součástí Plzně, ve formě předměstí.

Zkoumanou problematikou se zabývá i v současnosti mnoho odborníků a je jí věnována pozornost v akademických pracích vysokoškolských studentů. I v tomto případě jsou některé již zpracované poznatky vyzkoušeny z těchto pramenů (uvedených v seznamu zdrojů).

2. Metodika práce

Hlavním cílem této práce bude vystihnout vývoj sídla Záluffí od konce 19. století do současnosti a zjistit, k jakým zásadním změnám zde došlo.

Struktura práce je rozdělena na dvě základní kapitoly: historický vývoj z hlediska demografie a historický vývoj z hlediska urbanismu. Kapitola o demografii pojednává o změnách struktury a počtu zdejšího obyvatelstva, kapitola o urbanismu zachycuje proces, kdy se sídlo Záluffí od konce 19. století do roku 2012 přeměňuje z tehdejší osady o zhruba 40 domech do dnešní podoby s více než dvěma sty domy. Rovněž je zahrnuta ukázka struktury sídla Záluffí v období 1970-1991.

Výchozí platformou pro výzkum bylo studium odborných pramenů a literatury a zpracování literární rešerše, která rámcově shrnuje problematiku sídla - venkovského sídla z pohledu odborné veřejnosti. Jako základní výzkumná **metoda** byla zvolena **analýza statistických dat**.

2.1 Sběr, třídění a zpracování dat

Sběr dat pro analytickou část práce probíhal získáváním z oficiálních zdrojů a veřejných databázích institucí, které se problematice demografie a urbanismu věnují. Kritériem pro segmentaci a následný výběr dat bylo dané téma práce a vymezený hlavní cíl. Získávání dat zahrnuje práci se sítacemi archy (Sítání lidu, domů a bytů - český statistický úřad, okresní archiv; Fond sítání obyvatel za léta 1900, 1910 a 1921 ad.). Všechny užití zdroje jsou uvedeny v seznamu pramenů v závěru práce.

Získávání podkladů pro zpracování tématu urbanismu poskytlo možnost pracovat s historickými materiály jako jsou například císařské otisky stabilního katastru městeček z roku 1837 znázorňující katastrální území Záluffí u Těmonec, i moderně zpracované údaje ve formě ortofotomap.

V rámci českého statistického úřadu byl poufít šHistorický lexikon obcí České republiky 1869-2015 z ní byla získána statistická data o vývoji počtu obyvatel a domů v sídle Záluří, umožníující zpracovat analýzu z vývoje počtu obyvatel a počtu domů sídla Záluří v letech 1900-2011. Pro počet domů v roce 2011 se bohužel nepodařilo získat potřebná relevantní data. Komparace poznatků s podklady získanými z územního výřho správního celku - obec s pověřeným úřadem Temoňá - poskytla výsledná data o počtu obyvatel v letech 1900-2011 a počtu domů za léta 1900-2001.

Jako první byla zpracována kapitola o demografickém vývoji sídla. Analýza se v nuje období let 1900, 1910, 1921, 1970, 1980, 1991, 2001 a 2011. Bohužel se pro léta 1930, 1950 a 1961 nepodařilo obstarat relevantní data jako v ostatních zbývajících letech, která by mohla být odpovídajícím způsobem zahrnuta do analýzy. Tyto roky, vzhledem k tomu že poskytly pouze část potřebných informací, nejsou do práce zahrnuty detailně a objevují se pouze v kapitole o vývoji počtu obyvatel a domů. Je zajímavé, že za rok 1961 se ani v šHistorickém lexikonu obcí České republiky 1869-2015 neobjevuje údaj o počtu domů v sídle Záluří, proto není tento rok v analýze započítán. Pro období let 1900 až 1921 byla použita data ze sčítání v letech 1900, 1910 a 1921, která jsou k dispozici ve Státním okresním archivu v Plzni (1900 a 1910) a v Nepomuku (1921). Data ze sčítacích operátů byla přeepsána do tabulek v Excelu (řádky tvoří jednotliví obyvatelé a sloupce zjiřované vlastnosti) a následně dále vyhodnocena. Pro zpracování let 1900-1910 byla vybrána data o pohlaví, věku, státní příslušnosti a druhu povolání osob. V letech 1900 a 1910 (poslední sčítání uskutečněné za Rakouska-Uherska) se totiž nezjiřovala národnost, ale tzv. obcovací, neboli mateřská, ře. Podle toho pak bylo možné určit národnost zdejší populace. Pro rok 1921 byla vybrána data o pohlaví, věku, národnosti a druhu povolání jednotlivých osob.

Jednotlivé sčítací operáty obsahující informace o počtu obyvatel v jednotlivých budovách a o každém občanovi Záluří uvádí jeho věk, stav, náboženství, povolání atd.

Z dostupných dat je provedena analýza (za léta 1900-1910) kategoriích: poměr mužů a žen, věková struktura obyvatelstva, státní příslušnost a ekonomická aktivita. Ekonomická aktivita je podrobněji vyhodnocována u populace ve věku 15-64 let (ekonomicky aktivní) a rozdělena do tří základních ekonomických sektorů (primární, sekundární, terciární) podle povolání. Do primárního sektoru byli zařazeni občané pracující v oboru zemědělství, lesnictví nebo rybářství. Do sekundárního sektoru byli zařazeni občané pracující v oblasti průmyslu

a do terciárního sektoru pak spadali občané pracující v oblasti dopravy, obchodu, školství, komunálních služeb atd.

Za rok 1921 byl hodnocen poměr mužů a žen, vková a národnostní struktura obyvatelstva a ekonomickou aktivitu. V tabulce ze zpracovaných údajů je pro lepší přehlednost znázorněna graficky, přičemž pro kategorii vkové struktury je navíc vytvořena 'vková pyramida' obyvatelstva. Dalším ukazatelem demografického výzkumu sledované oblasti je tzv. index stáří, založený na vzájemném poměru předproduktivní a poproduktivní vkové skupiny obyvatel (Chalupa, 1992) a rovněž tak charakterizuje vkovou strukturu. Při zpracování let 1970, 1980, 1991, 2001 a 2011, byla využita data z databáze českého statistického úřadu, konkrétně databáze o Sítání lidu, domů a bytů za léta 1970-2011. Podobně jako v letech 1900, 1910 a 1921 i v letech 1970, 1980, 1991 a 2001 byly vybrány a vyhodnoceny informace o pohlaví, národnosti, věku, druhu zaměstnání.

Podrobnost zaznamenaných a dostupných dat, která lze využít pro zpracování práce se liší, například od roku 1970 nebyla k dispozici stejná detailní data o druhu zaměstnání jednotlivých občanů, a tak se od roku 1970 analýza už nezabývá rozdělením zdejší ekonomicky aktivní populace do ekonomických sektorů, ale sleduje celkovou situaci ekonomické aktivity zdejších občanů. Pro rok 2011 byla k dispozici informacím ještě přidána data o vzdělanostní struktuře obyvatel. Všechna získaná data jsou seřazena a rozložena do tabulek, pro přehlednost znázorněna i graficky. Pro sledované roky byly zvoleny nejdůležitější informace umožňující získat ucelený přehled vývoje zkoumané problematiky. Archivní fondy pochopitelně obsahují i další velké množství zajímavých dat, je-li ale nejsou pro tuto práci stejně a svým rozsahem by jejich zpracování představovalo spíše možnost obsáhlejšího vlastního samostatného srovnávacího výzkumu pro jednotlivé kategorie. Je také faktem, že údaje a zajímavé, nejsou v letech po sobě jdoucích zaznamenávány totožně, na která občas chybí zcela (náboženské vyznání, schopnost číst a psát apod.). Jejich zazení by v tomto případě mohlo sloužit spíše k očištění textu než k užití rozhodujícího ukazatele, zkusení by bylo nevyhnutelné, i za předpokladu získání kvalifikovaného odhadu.

Druhou kapitolou empirické části práce je analýza urbanistického vývoje. Jak už zde zaznělo, i v této kapitole tvoří úvodní analýza vývoje počtu domů sídla Zálufí v letech 1900-2001. V rámci této kapitoly bylo úkolem zjistit vývoj zástavby sídla Zálufí od konce 19. století do roku 2012. Díky podrobným datům získaných z databáze o Sítání lidu, domů a bytů za léta 1970-1991 bylo možné začít analýzu struktury zdejších domů v letech 1970,

1980 a 1991. Za léta 2001 a 2011 bohužel k dispozici potěbná data nejsou. Pro posouzení vývoje byly vybrány informace o počtu domů, počtu bytů a počtu místností v trvale obydlených domech. Podobně jako v předchozí kapitole jsou data vhodně uspořádána a graficky znázorněna, poskytují tak i z vizuálního výjmu možnost vytvořit si konkrétní představu o podobě zkoumaného sídla v letech 1970-1991.

Mapový výzkum umožnil uje náhled do historické mapy Císařské otisky (CO) stabilního katastru těchto znázorňujících katastrální území Záluží u Těmohně v roce 1837. Zpracování tohoto materiálu vyžádalo použití několika stupňů sestavení - katastrální území sídla Záluží bylo znázorněno po částech na těchto mapových listech, bylo nutné nejdříve mapový list sestavit (Photoshop) a na základě hotového listu byla v programu ArcGIS vytvořena vrstva vyúřčování ploch katastru v roce 1837. Nejprve s pomocí zeměpisných souřadnic, získaných z geoportálu českého úřadu zeměměřičského a katastrálního (ÚZK) byl mapový list georeferencován. Následně došlo k vytvoření nové vektorové vrstvy, do které byly zakresleny jednotlivé vyúřčované plochy. Do atributové tabulky byly pak zapsány typy vyúřčování jednotlivých ploch (domy, pole, lesy atd.) Na závěr došlo k vytvoření metadat.

Mapa znázorňuje katastrální území sídla Záluží v I. pol. 19. století (1837), zatímco návýzkum začíná od roku 1900. Za těchto téměř desát let zde došlo, jak bylo zjištěno, k nárůstu domů z počtu 40 na 63. Na základě této povodní mapy (1837) byla následně vytvořena nová mapa znázorňující tehdejší osadu ve větším měřítku. Pro další časové horizonty byly použity ortofotomapy sídla Záluží pořízené z archivu MÚ Těmohně a geoportálu Plzeňského kraje. Jedná se o snímky z let 1938, 1956, 1998, 2005 a 2012. Je škoda, že nebylo možné vyúřčit ortofotomapy z období začátku desátých až konce osmdesátých let, které by výzkum jistě obohatily. Podklady, které se podařilo získat byly kvalitou pro reprodukci do této práce nevyhovující, časové dle vody pak neumožnily získání kvalitnějších podkladů z Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu v Dobrušce, který jako jeden z mála takovými podklady v dostupné podobě disponuje.

Snímky byly zpracovány v programu ArcGIS a pomocí nich dále vytvořeny polygonové vrstvy jednotlivých budov ve zvolených letech. Na základě polygonové vrstvy došlo k výpočtu zastavěné plochy sídla v letech 1837, 1956, 1998, 2005 a 2012.

Jedním z důvodů, proč jsou znázorněny budovy je motivace k co nejpešnějším zobrazení nárůstu počtu budov od poloviny 19. století do roku 2012. Pro volbu znázornění

hovoří i skutečnost, ortofotomapy nemají do roku 2002 příliš vysokou kvalitu, tudíž je při ztvárnění snímku v programu ArcGIS velmi obtížné rozpoznat jednotlivé plochy kromě budov.

3. Charakteristika zkoumaného sídla a lokality

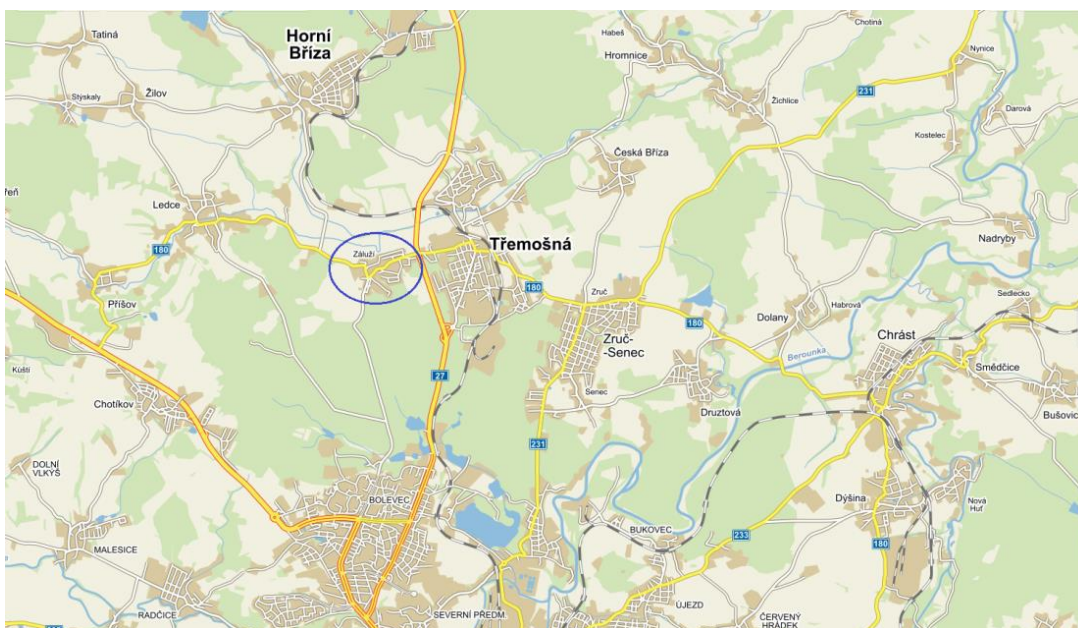
3.1. Historie Zálufí

První písemná zmínka o sídle Zálufí pochází z roku 1348. Bohužel se nedochovaly podrobné písemné záznamy o jeho historii. Jediné, co můžeme se stoprocentní jistotou určit, je skutečnost, že do roku 1960 bylo Zálufí samostatnou obcí, ale v roce 1960 dochází k jeho propojení s obcí Třemošná a pod jeho správou funguje jako sídlo dodnes. Po tomto propojení byla v roce 1972 Třemošná usnesením Západočeského krajského národního výboru povýšena na město. (Třemošná.cz, 2016)

3.2. Geografická poloha sídla Zálufí

Sídlo Zálufí se nachází v Plzeňském kraji v okrese Plzeň-sever. Je jednou z částí obce Třemošná, jejíž zastává funkci obce s povýšeným obecním úřadem. Zálufí leží přibližně 1,5 km západně od města Třemošná, jehož je součástí, a 4,5 km severozápadně od Plzně, která je nejbližším včasným městem. Katastrální území Zálufí sousedí s následujícími katastrálními územími (KÚ): na severu s KÚ Horní Bříza, na východě s KÚ Třemošná, na jihu s KÚ Plzeň-Bolevec a KÚ Chotíkov a na západě s KÚ Ledce u Plzně. Polohu sídla Zálufí znázorňuje obrázek 1.

Obr. 1: Poloha sídla Zálufí

Zdroj: Mapy.cz, 2013

Zálufí spadá pod m sto T emo–ná a dohromady toto území pokrývá plochu o velikosti 24,60 km². Celková katastrální vým ra sídla Zálufí je 6,482 km², tedy 26 % celkové plochy tohoto území. Pr m rná nadmo ská vý–ka Zálufí je 348 m.n.m. (T emo–ná.cz, 2016)

3.3. Geomorfologie a klima území

Z pohledu geomorfologického len ní eské republiky se území Zálufí nalézá na Poberounské subprovincii. Je sou ástí geomorfologického celku Plaská pahorkatina, který se rozprostírá na severu Plze ské pahorkatiny. Pahorkatina je charakterizována jako mírn afí st edn zvl ný reliéf s p evládající vý–kovou lenitostí od 30 do 150 m. (Demek, 1987). Podrobné geomorfologické len ní popisuje tabulka . 1.

Tabulka . 1: Geomorfologické len ní území sídla Zálufí

Provincie	eská vyso ina
Subprovincie	Poberounská subprovincie
Oblast	Plze ská pahorkatina
Celek	Plaská pahorkatina
Podcelek	Kazn jovská pahorkatina
Okrsek	Hornob ízská pahorkatina

Zdroj: dle Demka (1987)

Geologické len ní území zasazuje sledovanou oblast do ostrovní zóny St edo eského plutonu s p evaflující metamorfovanou horninou svrchního proterozoika (fylit). Území se skládá z nep em n ných souvrství jílovitých a krystalických b idlic. (Geologická encyklopedie, 2016)

Na území Zálufí se vyskytují v p eváfln nejv t–ím množství hn dé p dy. Tento p dní druh je charakteristický pro oblasti pahorkatin a vrchovin, ve kterých p evládá mírn teplé klima a pr m rná ro ní teplota se pohybuje v rozmezí 5-9 °C. Hn dé p dy jsou zároveň nejroz–í en j–ím typem p d v eské republice. Z p dních typ se zde vyskytují například hn dozem , kambizem , pseudogleje, regozem , luvizem atd. (Taxonomický klasifika ní systém p d R, 2016).

Klima na území Zálufí lze podle Quitta (2007) klasifikovat jako mírn teplé (území spadá do mírn teplé klimatické oblasti MW11). Pro mírn teplou oblast je typická krátká, teplá a pom rn srážkov chudá zima (srážky v t–inou do 250 mm) a dlouhé teplé a suché léto (maximální úhrn srážek do 400 mm). Pr m rná ro ní relativní vlhkost vzduchu v této oblasti se pohybuje okolo 75-80%. Pr m rná ro ní teplota se zde pohybuje okolo 8 °C. Detailn je tato klasifikace znázorn na v tabulce . 2.

Tabulka . 2: Klimatická charakteristika oblasti MW11 podle Quitta

Parametr	MW11
Počet letních dní	40 a 50
Počet dní s průměrnou teplotou 10 °C a více	140 a 160
Počet dní s mrazem	110 a 130
Počet ledových dní	30 a 40
Průměrná lednová teplota	-2 a -3
Průměrná červencová teplota	17 a 18
Průměrná dubnová teplota	7 a 8
Průměrná říjnová teplota	7 a 8
Průměrný počet dní se srážkami 1 mm a více	90 a 100
Suma srážek ve vegetačním období	350 a 400
Suma srážek v zimním období	200 a 250
Počet dní se sněhovou pokrývkou	50 a 60
Počet zatažených dní	120 a 150
Počet jasných dní	40 a 50

Zdroj: Atlas podnebí Česka, 2007

3.4 Hospodářství, obanská vybavenost a dopravní infrastruktura

Oblast Plzeňska, kam Zálufí spadá, patří mezi zemědělské oblasti vhodné pro pěstování obilovin. To platilo v minulosti i pro Zálufí - z celkové plochy 6,482 km² byla v roce 1837 hned 2,858 km² orná plocha (*Model katastrálního území sídla Zálufí v roce 1837*, 2016). Podle místního obyvatelstva se zde minimálně od začátku 19. století pěstovalo a dodnes pěstuje obilí a brambory (Ul, 2016), byť v současné době se jedná pouze o několik málo místních soukromých zemědělců, kteří tyto produkty používají výhradně pro svou spotřebu. V minulosti zdejšího ekonomicky aktivního obyvatelstva ale pracovala v sekundárním sektoru (průmyslu), a proto musela za výdělkem dojíždět do Plzně, Horní Břízy a sousední Těmno (SLBD - SÚ, 1970, 1980). Po roce 1990 došlo k rozprodání většiny orné půdy a následnému zastavení. V dnešní době tak v Zálufí zůstává minimální počet políček v soukromém vlastnictví, pole jsou většinou zastavena a Zálufí tak opravdu přebírá plnou funkci obytné a rekreační zóny.

Zálufí bohužel nikdy neposkytovalo mnoho **pracovních příležitostí**. Dle uvedeného, většina zdejších lidí pracovala buď v sekundárním sektoru (výroba látky, výroba kaolinu, hutnické závody v Plzni) a musela za prací dojíždět, nebo v primárním sektoru (zemědělství, lesnictví). Několik jedinců v Zálufí provozovalo soukromou živnost (řezec, hostinský atd.)

Do roku 1990 se v Zálufí nacházely i některé **služby**, jako například obecná škola (1. stupeň), holičství, řezec nebo obchod se smíšeným zbožím (SLBD - SÚ, 1900, 1910, 1921). Po roce 1990 však tyto služby ze Zálufí postupně vymizely, protože potomci původních provozovatelů buď odešli, nebo se začali nově v jiných oborech. I proto je v dnešní době obanská vybavenost Zálufí na nízké úrovni. Dnes zde najdeme pouze jeden obchod s potravinami, autoservis, hasičskou zbrojnicí a nově zrekonstruovaný kulturní dům s pohostinstvím. K sídlu Zálufí pak patří také nedaleký sportovní areál šV Luhuň (viz. Příloha

. 6) nabízející hřiště na házenou, kde hraje své domácí zápasy zdejší házenkářský klub, a dále hřiště na nohejbal a tenisový kurt. Pro uspokojení dalších potřeb pak musí zdejší obyvatelé cestovat do okolních sídel.

Dopravní infrastruktura je zde, vzhledem k poloze sídla, na velmi dobré úrovni. Svou zastávku zde má v rámci autobusových linek projíždějících z Plzně směrem na Horní Bělou nebo Ledce a zpět, včetně víkendů. (IDOS.cz, 2016)

Sídlem Záluří prochází silnice II. třídy č. 180 vedoucí z Plzně-Lochotín směrem na Horní Bělou. Od roku 2011 je zde rovněž v provozu nově silniční obchvat vedoucí z Plzně-Bolevice směrem na Kaznějov. Byl postaven za účelem odklonu dopravy z centra Těmno, ale pro nedostatek financí nedošlo k výstavbě kruhového objezdu na křižovatce mezi Záluřím a Těmno.

4. Vývoj sídla Záluří (empirická část práce)

Z obvyklých studijních pramenů vím, že problémem venkovských sídel je obecně nepříznivá struktura obyvatel, stárnutí a vymírání venkovské populace, nevhodné zásahy do procesu urbanizace (Záluří si tímto procesem prošlo, přičemž vrchol tohoto procesu nastal v roce 1991), kdy nevhodné řešení zdejších staveb narušilo typickou venkovskou architekturu (výstavba tzv. šatelně) a nedostatek pracovních příležitostí pro zdejší obyvatele.

Po roce 1990 tak v důsledku zmíněných negativních faktorů došlo v sídle Záluří k úbytku především mladé populace, která odtud odcházela za lepšími podmínkami, a úfily za kvalitnější infrastrukturu nebo za lepší pracovní příležitosti. Obecně povdomí a souasně vnímaný důsledek dosavadního vývoje poukazuje na fakt, že ze sídla Záluří po šestileté revoluci 1989 zdejší obyvatelé odcházeli, ale v posledním desetiletí dochází k pravému opaku. Do sídla začalo proudit velké množství nového obyvatelstva, především z Plzně, které tu hledá klid a odpočinek od městského ruchu a stresu. V protikladu, který bude vyžadovat citlivé řešení pro dosažení rovnovážného rozvoje a udržení historických hodnot v rámci trvalé udržitelnosti, stojí to, že zdejší vybavenost a sortiment služeb na minimální úrovni a zdejší trvale příjící obyvatelé musí v zájmu uspokojení svých potřeb dojíždět do okolních měst, ukazuje se, že to není perspektiva pro nadále se zvyšující počet nového obyvatelstva v Záluří.

Analýzou v následujících kapitolách a subkapitolách poukážeme na vývoj sídla ve stávajících oblastech korespondujících s hlavním cílem práce.

4.1. Demografický vývoj

4.1.1. Vývoj počtu obyvatel

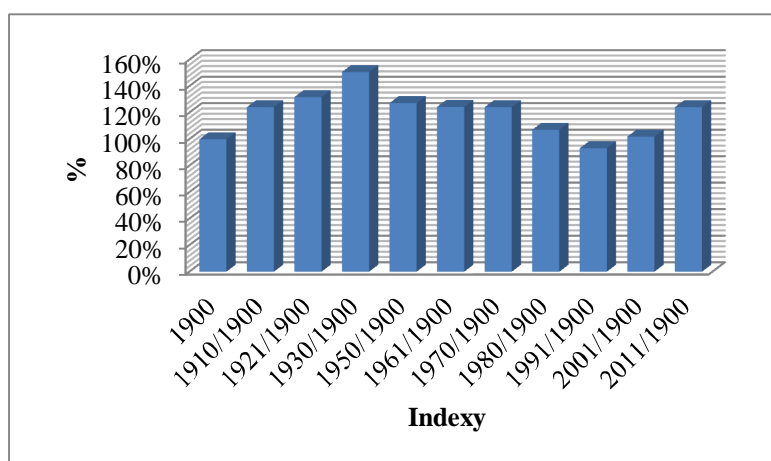
Tabulka 3: Počet obyvatel v sídle Zálufí v letech 1900-2011

Rok	Počet obyvatel
1900	445
1910	553
1921	587
1930	671
1950	567
1961	554
1970	553
1980	477
1991	415
2001	454
2011	553

Zdroj: Růžková, Krabal (2007), databáze výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů (2011)

Z Historického lexikonu obcí ČR 1869-2005 vyplývá, že v roce 1900 žilo v Zálufí celkem 445 obyvatel, v roce 1910 553 obyvatel a v roce 1921 587 obyvatel. Je tedy poněkud zajímavé, že za tyto tři roky se data o počtu obyvatel v historickém lexikonu neshodují s daty poskytnutými ve státním archivu. V tabulce 3 můžeme vidět, že nejvyšší počet obyvatel zde žil v roce 1930 (671). Od té doby pak docházelo k postupnému poklesu tohoto čísla. V roce 1970 zde žilo 553 obyvatel a v roce 1991 už pouze 415 obyvatel. Od roku 2001 se pak tato hodnota opět začíná zvyšovat. Na základě tabulky 3 byl následně vytvořen graf indexu vývoje obyvatelstva.

Graf . 1: Index vývoje obyvatelstva v letech 1900-2011

Zdroj: vlastní zpracování dle Růžkové, Tráhal (2007), databáze výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů (2011)

Graf . 1 znázorňuje skutečný vývoj populace od roku 1900 do roku 1930, kdy dochází k neustálému nárůstu. Od roku 1930 pak začíná obyvatel v sídle Zálufí ubývat a minima dosahuje tento proces v roce 1991, kdy se v sídle Zálufí poprvé vyskytuje méně obyvatel než v roce 1900. Od roku 2001 opět začíná počet obyvatel narůstat.

Tabulka . 4: Srovnání vývoje počtu obyvatel sídla Zálufí a obce s povoleným obecním územím Těmnohá v letech 1900-2011

Rok	Počet obyvatel v Zálufí	Počet obyvatel v Těmnohá
1900	445	2 281
1910	553	2 598
1921	587	3 031
1930	671	3 644
1950	567	3 014
1961	554	3 363
1970	553	3 367
1980	477	4 379
1991	415	4 231
2001	454	4 170
2011	553	4 878

Zdroj: Růžková, Tráhal (2007), databáze výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů (2011), Těmnohá.cz (2016)

V závěru kapitoly srovnáváme vývoj počtu obyvatel v Zálufí s výším celkem - nadšenou obcí s pověšeným obecním úřadem Těmone. Data v tabulce 4 jsou v případě Těmone uvedena pouze za sídelní jednotku a nikoliv za obec Těmone jako takovou, tudíž v tomto počtu **nejsou** zahrnuti obyvatelé sídla Zálufí. Můžeme zde sledovat, že v obou sídlech docházelo k poměrně rozdílnému vývoji. V sídle Zálufí se od roku 1900 do roku 1930 počet obyvatel zvyšoval. Od roku 1950 až do roku 1991 dochází naopak k úbytku zdejší populace. Od roku 1991 se počet obyvatel opět zvyšuje. V Těmone se od roku 1900 počet obyvatel rovněž zvyšoval a podobně jako v případě Zálufí končil nárůst v roce 1930. V roce 1950 pak rovněž dochází k úbytku populace. Tento jev se dá zcela logicky vysvětlit skuteností, že se jednalo o období těsně po skonění 2. světové války. Na rozdíl od Zálufí však dochází v Těmone od roku 1950 k nárůstu počtu obyvatel, a to až do roku 2011. Jedinou výjimkou zde tvoří rok 2001, kdy se počet zdejší populace nepatrně snížil. Můžeme tedy konstatovat, že v těchto dvou sídlech probíhal vývoj počtu obyvatel rozdílným způsobem. Zatímco v Zálufí v těsně sledovaném období počet lidí klesal, v Těmone naopak narostal.

4.1.2. Analýza sestavení obyvatelstva v roce 1900

Při sestavení z roku 1900 bylo zjištěno, že se v sídle Zálufí nacházelo 466 osob (205 mužů a 261 žen). V roce 1900 zde měly ženy mírnou převahu, ale dá se říci, že zdejší situace nebyla v tomto ohledu nikterak dramatická.

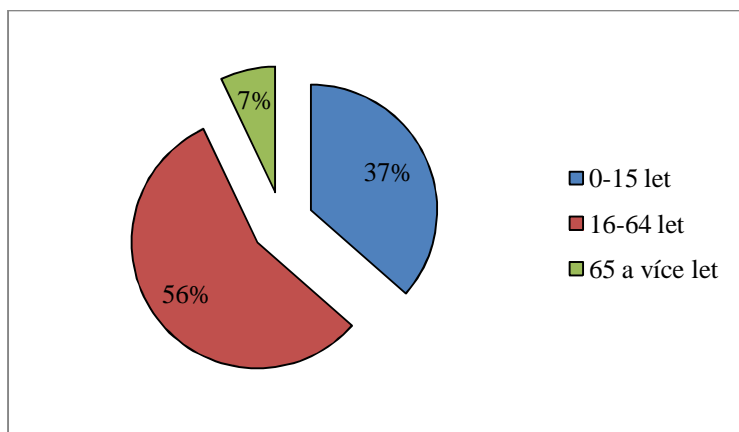
Dále je zde rozbor věkové struktury obyvatelstva při srovnání poměru jednotlivých věkových skupin (0-15 let, 16-64 let a 65 let a více). Předproduktivní složka obyvatelstva, neboli skupina 0-15 let, převyšuje nad složkou postproduktivní, což je skupina osob starších 65 let. Poměr těchto složek můžeme pozorovat v grafu číslo 3. Po výpočtu poměru osob 65 let a starších a osob do 16 let vyšel index stáří 0.19. To znamená, že populace tohoto sídla byla v roce 1900 velmi mladá.

Tabulka . 5: V ková struktura obyvatel v roce 1900

V ková skupina	Po et osob (celkem)	Po et mufl	Po et flen	%
0-15	170	53	117	37
16-64	263	131	132	56
65 a více	33	12	21	7

Zdroj: vlastní zpracování dat dle Státního okresního archivu Plze (1900)

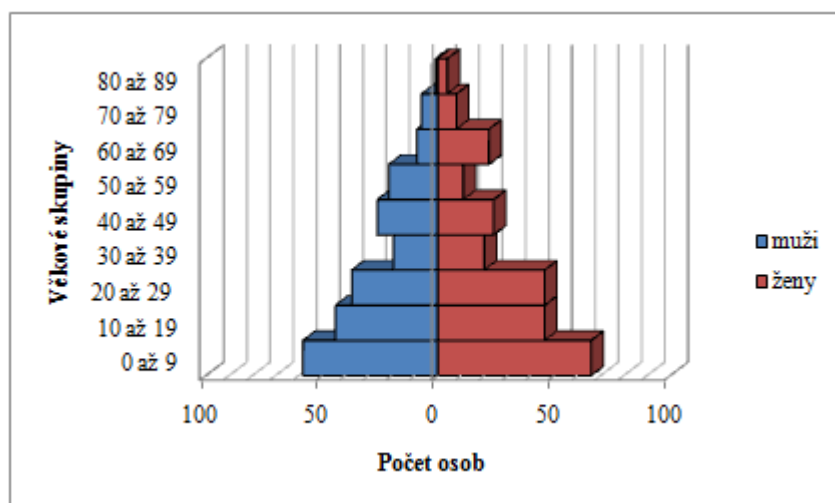
Graf . 2: V ková struktura obyvatel v roce 1900

Zdroj: vlastní zpracování dat dle Státního okresního archivu Plze (1900)

O v kové struktu e podává nejlepší vizuální výpov strom flivota (v ková pyramida). V tomto p ípad odpovídá strom flivota progresivnímu typu populace. Tento typ populace je charakteristický vysokým podílem mladého obyvatelstva a projevuje se širokou základnou pyramidy, p í emfl je zde p edpoklad roz-í ení reprodukce obyvatelstva. (Chalupa, 1992)

Graf . 3: V ková pyramida obyvatelstva v roce 1900

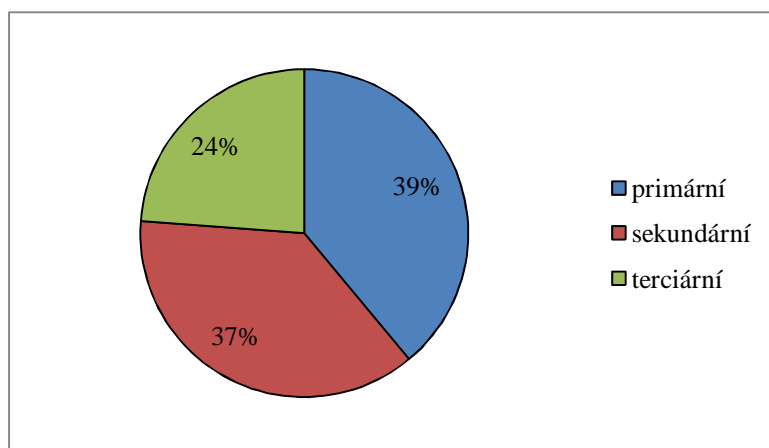

Zdroj: vlastní zpracování dat dle Státního okresního archivu Plze (1900)

Další získanou informací ze sítacích operát plze ského státního okresního archivu, jsou data o obcovací neboli mate ské e i, podle které se dala ur it národnost zdejší populace. Zde bylo zji-t no, že v roce 1900 žilo na území sídla Záluří obyvatelstvo, které se 100 % hlásilo k eské obcovací e i a tudí i k eské národnosti.

Poslední charakteristikou, kterou se v uvedeném období zabýváme, je podíl pracujících osob v jednotlivých ekonomických sektorech. V roce 1900 pracovalo nejvíce osob v sektoru primárním. Byli to v t-inou lidé, kteří pracovali v rámci zem d lství na svých polích, ale najdeme zde i osoby zam stané v lesnictví. V primárním sektoru pracovalo p iblížn 39 % ekonomicky aktivních osob. Celkov v-ak m fleme íci, že zdejší ekonomicky aktivní populace byla rozmíst na v jednotlivých sektorech tém rovnom rn , a žádný sektor tak nem l výraznou p evahu. Druhé nejv t-í zastoupení m l sekundární sektor, ve kterém pracovalo cca 37 % ekonomicky aktivních obyvatel. Do tohoto sektoru spadala p edev-ím dv od tví, a to výroba -amotového zboží v Západo eské továrn v Horní B íze nebo továrn ve T emo-né a výroba kaolinu v obci Ledce. Do terciárního sektoru, ve kterém pracovalo cca 24 % ekonomicky aktivních osob, pak spadali hostin-tí, pastý i, krej í, obchodníci apod. P eváňná v t-ina zdejších žen nepracovala a vedla domácnost.

Graf . 4: Podíl zaměstnaných osob v jednotlivých ekonomických sektorech v roce 1900

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Státního okresního archivu Plzeň (1900)

V roce 1900 se v Záluřích nacházelo celkem 69 dětí (32 chlapců a 37 děvčat) ve věku spadajícím do povinné školní docházky. Většina z nich navštěvovala místní základní (obecnou) školu, kterou tehdy vedl řídící učitel ECH Jan, což vyplynulo ze studie sítě operátů.

4.1.3. Analýza struktury obyvatelstva v roce 1910

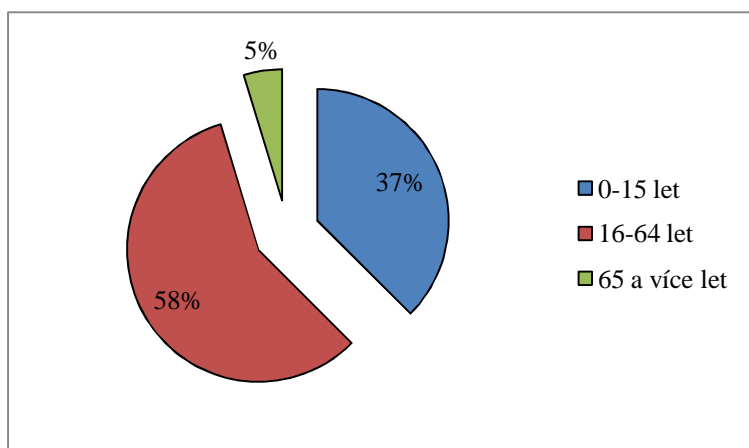
V roce 1910 žilo v sídle Záluřích 576 obyvatel a dochází zde k zajímavé situaci, protože poměr mužů a žen byl v roce 1910 zcela shodný. Nalézalo se zde 288 osob mužského a 288 osob ženského pohlaví. Věková struktura obyvatelstva byla i v roce 1910 velice příznivá. Můžeme pozorovat, že osob spadajících do poproduktivního věku zde byla výrazná menšina než osob v předproduktivním věku. Index státního poměru osob do 15 let a osob starších 65 let vyšel 0.13, což ukazuje na fakt, že se v této zdejší populaci jeví snížení. Je velmi zajímavé, že osoby starší 65 let a více zde tvořily pouze 5 % celkové populace.

Tabulka . 6: Věková struktura obyvatelstva v roce 1910

Věková skupina	Počet osob (celkem)	Počet mužů	Počet žen	%
0-15	216	120	96	37
16-64	333	161	172	58
65 a více	27	9	18	5

Zdroj: vlastní zpracování dat dle Státního okresního archivu Plzeň (1910)

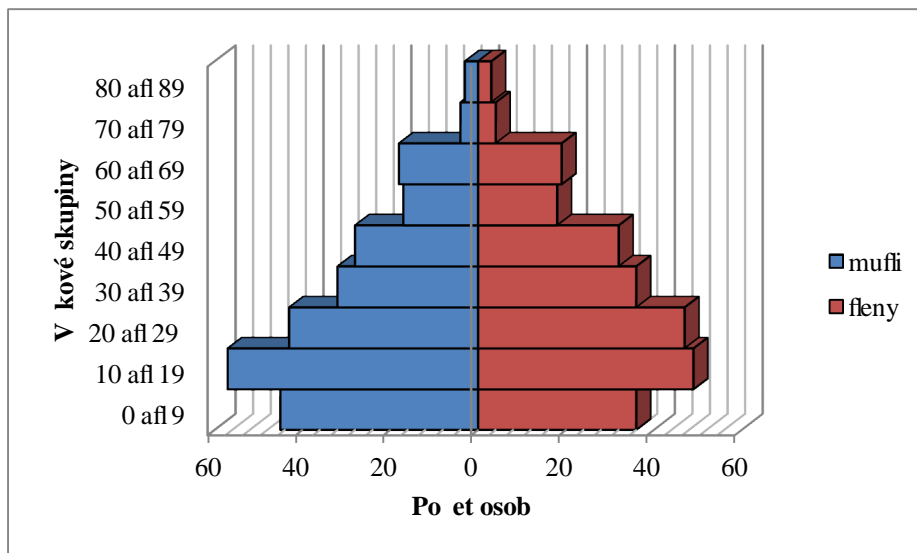
Graf . 5: V ková struktura obyvatelstva v roce 1910

Zdroj: vlastní zpracování dat dle Státního okresního archivu Plze (1910)

I v roce 1910 pak setrvává v ková pyramida v podob progresivního typu. M fme v-ak pozorovat skute nost, fe v ková skupina 0-10 let je men-í, neff skupina 11-20 let. P evafluující v kovou skupinou jsou pak lidé ve v ku 10-20 let.

Graf . 6: V ková pyramida obyvatelstva v roce 1910

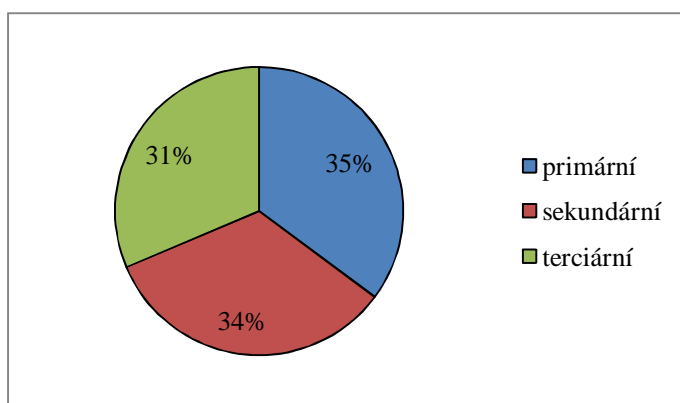

Zdroj: vlastní zpracování dat dle Státního okresního archivu Plze (1910)

I v roce 1910 byla prozkoumána struktura obyvatelstva podle obcovací e i a podobn jako v p edchozím roce 1900 bylo zji-t no, fe se celé zdejší obyvatelstvo, hlásilo k eské e i a tudífl z ejm i k eské národnosti.

Z hlediska rozložení pracujících do jednotlivých ekonomických sektorů se toho rovněž mnoho nezměnilo. Nejvíce osob opět pracovalo v primárním sektoru tedy v zemědělství nebo v lesnictví. Podíl pracujících obyvatel v tomto sektoru byl cca 35 %. Je však pravda, že v roce 1910 byly všechny tři sektory velmi vyrovnané, protože sekundární a terciární sektor tvořily 33 %, respektive 32 %, z celkového počtu pracujících. Pracující obyvatelé sídla Záluří, kteří spadali do sekundárního sektoru, byli v drtivé většině zaměstnání buďto v oblasti výroby látky anebo zpracování kaolinu. V terciárním sektoru pak opět najdeme druhové například hostinské, zedníky, pracovníky Č.K. státní železnice, učedníky, obchodníky, tesaře, kováře, truhláře atd. (sčítací archy ze sčítání obyvatel, 1910). Převládající činnost, stejně jako v roce 1910, nebyla zaměstnání, nýbrž vedly a staraly se o domácnost.

Graf . 7 Podíl zaměstnaných osob v jednotlivých ekonomických sektorech v roce 1910

Zdroj: vlastní dle dat Státního okresního archivu Plzeň (1910)

V roce 1910 bylo v sídle Záluří celkem 107 dětí (62 chlapců a 45 děvčat) povinných školní docházky. Většina z nich navštěvovala buďto školu přímo v sídle Záluří, anebo školu v obci Těmno.

4.1.4. Analýza sčítání obyvatelstva v roce 1921

V roce 1921 se z pohledu demografického vývoje (obyvatelé dle pohlaví) situace v sídle Záluří výrazně změnila. Zatímco v roce 1900 zde žilo více osob ženského pohlaví, za dalších zhruba 20 let se situace otočila. žilo zde (r. 1921) 494 obyvatel, z toho 253 muži a 241 žen.

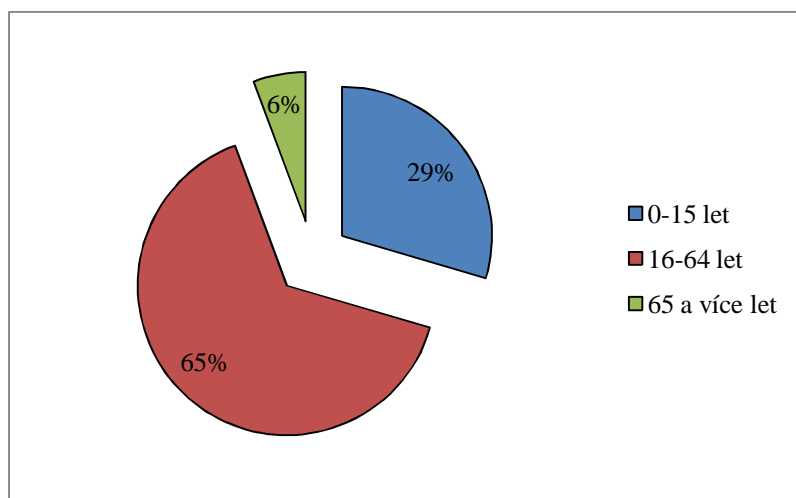
Vková struktura byla v roce 1921 stále velmi příznivá. V tabulce číslo 7 můžeme pozorovat, že podobně jako v předchozích dvou sítáních zde převládá počet osob v předproduktivní věku nad obyvatelstvem ve věku postproduktivním. Poměr osob starších 65 let a osob ve věku do 16 let byl vypočten indexem stále v hodnotě 0,20, což podobně jako v předchozích případech ukazuje na výskyt mladé populace.

Tabulka . 7: Vková struktura obyvatelstva v roce 1921

Vková skupina	Počet osob (celkem)	Počet mužů	Počet žen	%
0-15	146	78	68	29
16-64	320	156	164	65
65 a více	28	14	14	6

Zdroj: vlastní zpracování dat dle Státního okresního archivu Nepomuk (1921)

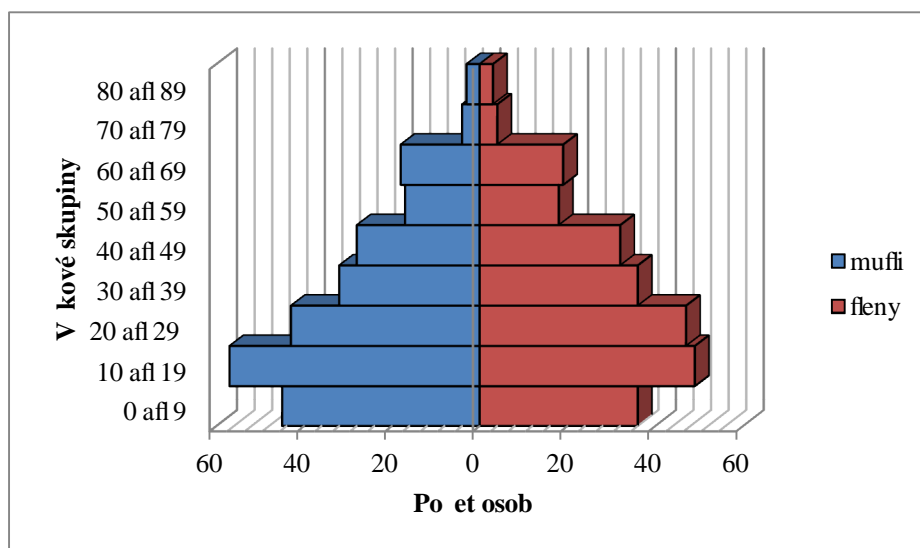
Graf . 8: Vková struktura obyvatelstva v roce 1921

Zdroj: vlastní zpracování dat dle Státního okresního archivu Nepomuk (1921)

Z hlediska věkové struktury obyvatelstva můžeme sledovat, že se počet narozených dětí snižuje, což můžeme pozorovat v grafu číslo 9, ale i přes tento fakt zde dochází k jednoduché reprodukci.

Graf . 9: V ková pyramida obyvatelstva v roce 1921

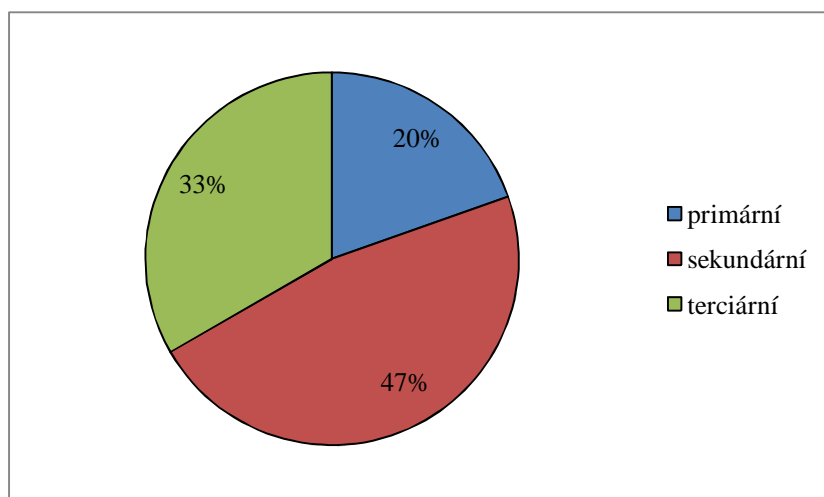
Zdroj: vlastní zpracování dle dat Státního okresního archivu Nepomuk (1921)

Zm na situace nastala vzhledem ke zkoumání složení obyvatelstva podle národnostní struktury obyvatelstva - poprvé se v našem výzkumu u obyvatel neuváděla mateřská, ale národnost. V roce 1921 se zdejší populace hlásila k české národnosti. Podobně jako v předchozích dvou zkoumaných letech (1900 a 1910) v případě mateřské etnie, i v roce 1921 činila česká národnost 100 % zdejší populace.

V grafu číslo 10, pak můžeme pozorovat podíl osob pracujících v jednotlivých ekonomických sektorech. Z grafu je patrné, že se roku 1921 změnilo v sídle Zálufí rozložení pracovních sil. Zatímco předchozí analýzy ukázaly převládající primární sektor, v roce 1921 bylo nejvíce zdejších obyvatel zaměstnáno v sektoru sekundárním. Ten tvořil až 47 % zaměstnaných obyvatel a jednalo se o osoby zaměstnané v oboru výroby – ať už výroby železničních vagonů. Typické továrny v Plzni a Západocheské továrny v Horní Bříze pak byly pro místní obyvatelstvo hlavním zdrojem práce. Přibližně 33 % obyvatel pracovalo v terciárním sektoru. Mezi profesemi jenž byly nejčastější, převládali opět zedníci, tesaři, krejčí, prodáváci, zaměstnanci československé státní dráhy a podobně. Převládá v této oblasti, podobně jako v předchozích případech, nepracovala a vedle domácnost.

Graf . 10: Podíl osob zaměstnaných v jednotlivých ekonomických sektorech v roce 1921

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Státního okresního archivu Nepomuk (1921)

V roce 1921 navštívovalo celkem 92 dětí obecnou školu buďto přímo v sídle Zálufí anebo v sousední Těmone.

4.1.5. Analýza sítání obyvatelstva v roce 1970

Tabulka . 8: Stav obyvatelstva v sídle Zálufí v roce 1970

Stav obyvatelstva	Celkem
Bydlící obyvatelstvo - muži	265
Bydlící obyvatelstvo - ženy	288
Bydlící a přítomné obyvatelstvo - muži	258
Bydlící a přítomné obyvatelstvo - ženy	283
Dočasně nepřítomné obyvatelstvo - muži	7
Dočasně nepřítomné obyvatelstvo - ženy	5
Dočasně přítomné obyvatelstvo - muži	1
Dočasně přítomné obyvatelstvo - ženy	0
Bydlící obyvatelstvo - celkem	553
Přítomné obyvatelstvo - celkem	541
Dočasně nepřítomné obyvatelstvo - celkem	12
Dočasně přítomné obyvatelstvo - celkem	1

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledků ze Sítání lidu, domů a bytů (1970)

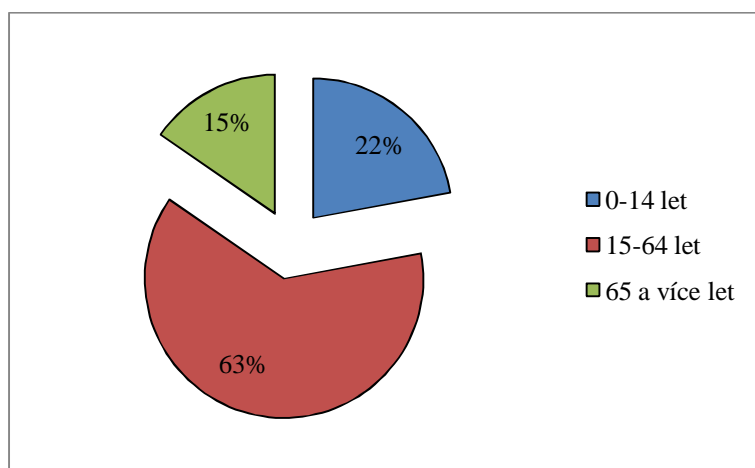
Při analýze struktury obyvatelstva zjistíme, že v roce 1970 žilo v sídle Zálufí 553 obyvatel. Zároveň (i po padesáti letech od našeho posledního zkoumaného roku) zde nadále převládá počet žen. Poměr je konkrétně 288:265. Skutečný stav zdejší populace můžeme sledovat v tabulce číslo 8.

Tabulka . 9: Věková struktura obyvatelstva v roce 1970

Věková skupina	Počet osob (celkem)	Počet mužů	Počet žen	%
0-14	122	57	65	22
15-64	346	170	176	63
65 a více	85	38	47	15

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů (1970)

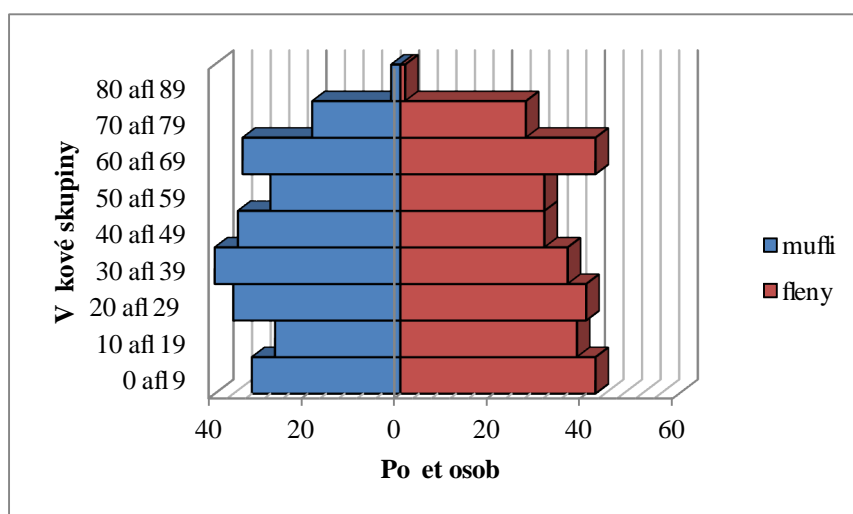
Graf . 11: Věková struktura obyvatel v roce 1970

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů (1970)

Věková struktura obyvatelstva ukazuje, že podobně jako při předchozích analýzách i tentokrát je předproduktivní skupina obyvatel (0-14 let) ve výměrnosti podobná skupině obyvatel v postproduktivní věku (65 let a více). Zároveň je však pravda, že v tomto případě se nejedná o tak vysoký rozdíl. Poměr jednotlivých složek můžeme sledovat v grafu číslo 11. Index stárání v tomto případě vykazuje hodnotu 0.7 (stále je tedy převládá mladší složka obyvatelstva).

Graf . 12: V ková pyramida obyvatelstva v roce 1970

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze S ítání lidu, dom a byt (1970)

V ková pyramida se pomalu p etvá í do stacionárního typu, což znamená, že se počet narozených d tí sniřuje. M ěme to pozorovat na znázorn ění v grafu íslo 12. Naopak je zde patrný nár st populace star-í 60 let.

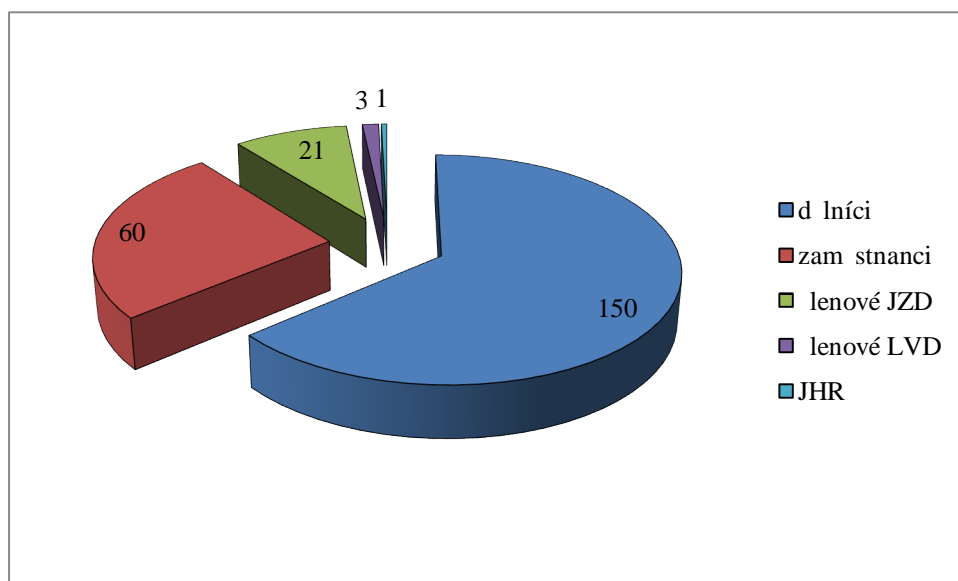
V roce 1970 nastává také zm ěna složení obyvatel podle národnostní struktury. Zatímco do roku 1921 bylo zdejší obyvatelstvo výhradn ěské národnosti, v roce 1970 se zde nacházelo sedm ob an národnosti slovenské a dokonce dva národnosti n mecké. I p es tento fakt z stává sídlo Zálufí i nadále dominantou ěského obyvatelstva.

Tabulka . 10: Ekonomická aktivita obyvatelstva v roce 1970

Ekonomická aktivita	Po et obyvatel
Osoby ekonomicky aktivní	238
Ekonomicky neaktivní s vlastním zdrojem obřivý	121
Ekonomicky neaktivní s vlastním zdrojem obřivý d ěchodci	121
Pomáhající ělenové rodiny v zem ělství	1
řeny v domácnosti	53
U ění	8
řáci a studenti	10
D ěti do 15 let	122

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze S ítání lidu, dom a byt (1970)

Graf . 13: Postavení v zaměstnání obyvatel podle ekonomické činnosti v roce 1970

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů (1970)

V roce 1970 bylo v sídle Zálufí z celkového počtu 553 obyvatel celkem 238 ekonomicky aktivních (viz. Tabulka . 10). Jak můžeme pozorovat na grafu číslo 13, z těchto dvou set osmatceti ekonomicky aktivních obyvatel pracovalo celkem 150 osob jako dělníci, 63 obyvatel bylo zaměstnáno v různých oborech a odvětvích, 21 lidí bylo členy JZD (Jednotné zemědělské družstvo), další tři muži byli členy LVD (Lidové výrobní družstvo) a jeden muž pracoval v JHR (Jednotné hospodářství rolníků). Situace se tedy oproti předchozím případům, tedy námi zkoumaným rokem (1900, 1910 a 1921) příliš neliší. Oproti zde byla více než polovina ekonomicky aktivních obyvatel zaměstnána v průmyslových odvětvích jako dělníci.

4.1.6. Analýza sčítání obyvatelstva v roce 1980

Tabulka . 11: Stav obyvatelstva v sídle Zálufí v roce 1980

Stav obyvatelstva	Celkem
Bydlící obyvatelstvo - muži	228
Bydlící obyvatelstvo - ženy	249
Bydlící a příměstské obyvatelstvo - muži	225

Bydlící a p ítomné obyvatelstvo - ženy	245
Do asn nep ítomné obyvatelstvo - muži	3
Do asn nep ítomné obyvatelstvo - ženy	4
Do asné p ítomné obyvatelstvo - muži	3
Do asn p ítomné obyvatelstvo - ženy	1
Bydlící obyvatelstvo - celkem	477
P ítomné obyvatelstvo - celkem	474
Do asn nep ítomné obyvatelstvo - celkem	7
Do asn p ítomné obyvatelstvo - celkem	4

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze S ítání lidu, dom a byt (1980)

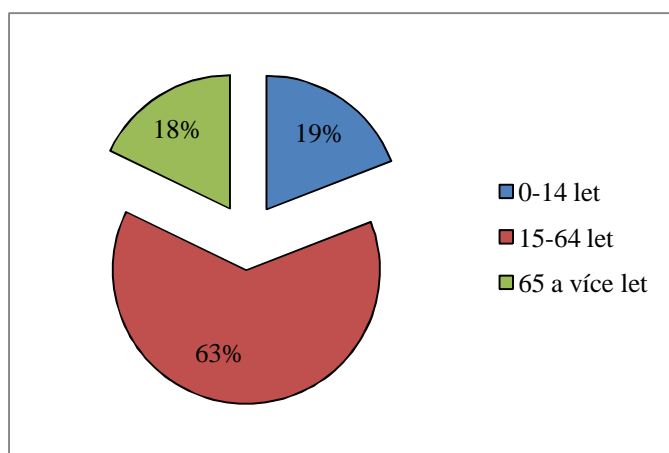
V roce 1980 se počet obyvatel v sídle Zálufí snížil na 477 osob. Struktura pohlaví z stává na stejné procentuální hodnoty. Celkem zde v roce 1980 žilo 249 žen a 228 mužů. Skutečný stav zdejší populace můžeme sledovat v tabulce číslo 11.

Tabulka . 12: V ková struktura obyvatelstva v roce 1980

V ková skupina	Po et osob (celkem)	Po et mužů	Po et žen	%
0-14	91	44	47	19
15-64	301	153	148	63
65 a více	85	31	54	18

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze S ítání lidu, dom a byt (1980)

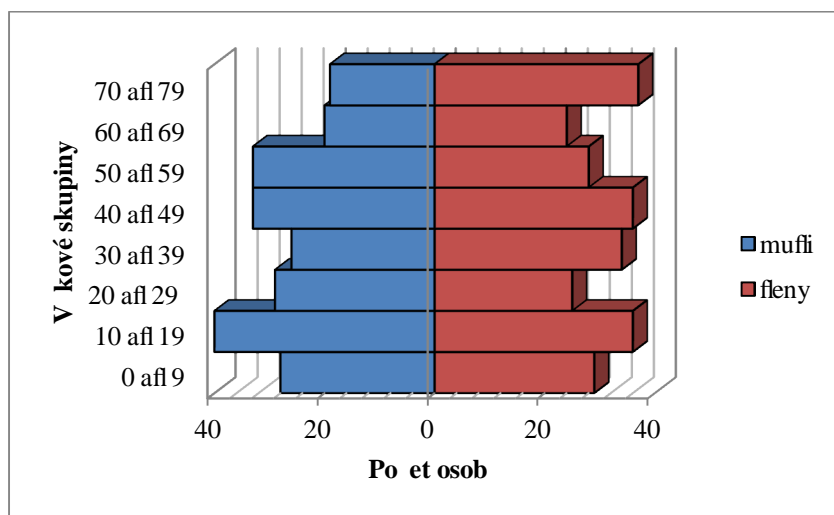
Graf . 14: V ková struktura obyvatel v roce 1980

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze S ítání lidu, dom a byt (1980)

Preproduktivní skupina obyvatel (0-14 let) opět převládá nad skupinou postproduktivní (65 let více), ovšem tentokrát ufl rozdíl inní pouze –est osob (viz. Tabulka . 12). Je zde patrné, flé populace sídla Zálufllí za íná pomalu ale jist stárnout. Ukazuje to i Index stá í, který v tomto p ípad vykazuje hodnotu 0.93 (populace tedy skute n stárne).

Graf . 15: V ková pyramida obyvatelstva v roce 1980

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze S ítání lidu, dom a byt (1980)

Postupné stárnutí populace potvrzuje i pohled na v kovou pyramidu (viz. graf . 15). Ta je v uvedeném období stacionárního typu, což znamená, flé počet narozených d tí se sniřluje. Zárove m fléme pozorovat, flé zdejší populace skute n za íná výrazn stárnout. Je to možné sledovat i na faktu, flé zdejší populace nad 80 let neexistovala.

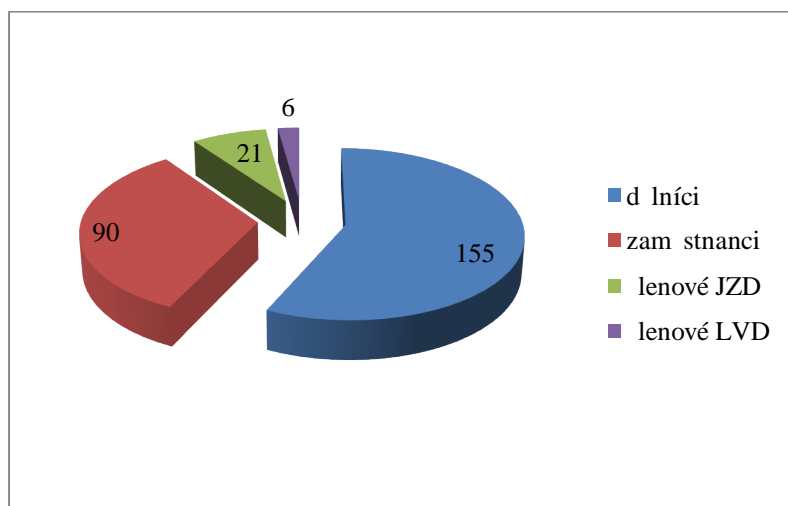
Národnostní struktura se v roce 1980 p íli–od situace v roce 1970 neli–ila. Pozorujeme úbytek eské i slovenské národnosti, ale i p es to jsou zde e–tí ob ané i tentokrát ve výrazné p evaze. V roce 1980 flilo v Zálufllí celkem 472 osob eské národnosti, t i ob ané se hlásili k národnosti slovenské a dva k národnosti n mecké.

Tabulka . 13: Ekonomická aktivita obyvatelstva v roce 1980

Ekonomická aktivita	Počet obyvatel
Osoby ekonomicky aktivní	243
Ekonomicky neaktivní s vlastním zdrojem obflivy	107
Ekonomicky neaktivní s vlastním zdrojem obflivy d chodci	107
Pomáhající členové rodiny v zem d lství	0
fleny v domácnosti	8
U ni	13
fláci a studenti	15
D ti do 15 let	91

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze S tání lidu, dom a byt (1980)

Graf . 16: Postavení v zam stání obyvatel podle ekonomické innosti v roce 1980

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze S tání lidu, dom a byt (1980)

V roce 1980 bylo v sídle Záluřfí z celkového po tu 477 obyvatel celkem 243 ekonomicky aktivních (viz. Tabulka . 13). Je tedy paradoxem, fl p estofle počet obyvatel zde byl nífl-í nefl v roce 1970, počet ekonomicky aktivních byl o 5 osob vy—í. Jak m fleme pozorovat na grafu íslo 16, z t chto dvou set t ia ty iceti ekonomicky aktivních obyvatel pracovalo celkem 155 osob jako d lníci, 90 obyvatel bylo zam stnáno v r zných oborech, 21 lidí bylo leny JZD (Jednotné zem d lské druffstvo), a 6 osob bylo leny LVD (Lidové výrobní druffstvo). Dá se tedy íci, fl se z tohoto hlediska zdej-í situace nezm nila.

4.1.7. Analýza sítání obyvatelstva v roce 1991

Tabulka . 14: Stav obyvatelstva v sídle Záluffí v roce 1991

Stav obyvatelstva	Celkem
Bydlící obyvatelstvo - muflí	209
Bydlící obyvatelstvo - fleny	206
Bydlící a pítomné obyvatelstvo - muflí	196
Bydlící a pítomné obyvatelstvo - fleny	200
Do asné nepítomné obyvatelstvo - muflí	13
Do asné nepítomné obyvatelstvo - fleny	6
Do asné pítomné obyvatelstvo - muflí	4
Do asné pítomné obyvatelstvo - fleny	3
Bydlící obyvatelstvo - celkem	415
Pítomné obyvatelstvo - celkem	396
Do asné nepítomné obyvatelstvo - celkem	19
Do asné pítomné obyvatelstvo - celkem	7

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze Sítání lidu, dom a byt (1991)

V roce 1991 do-lo op t k úbytku obyvatel v sídle Záluffí. V tomto roce zde flilo 415 obyvatel, což znamená, fl se po et sníflil o dvaadesát lidí. Poprvé od roku 1910 zde v-ak dochází k situaci, fl se po et mufl je v t-í nefl po et flen (209:206). Podobn jako v předchozích dvou analýzách pak skute ný stav zdejší populace detailn znázor uje tabulka . 14.

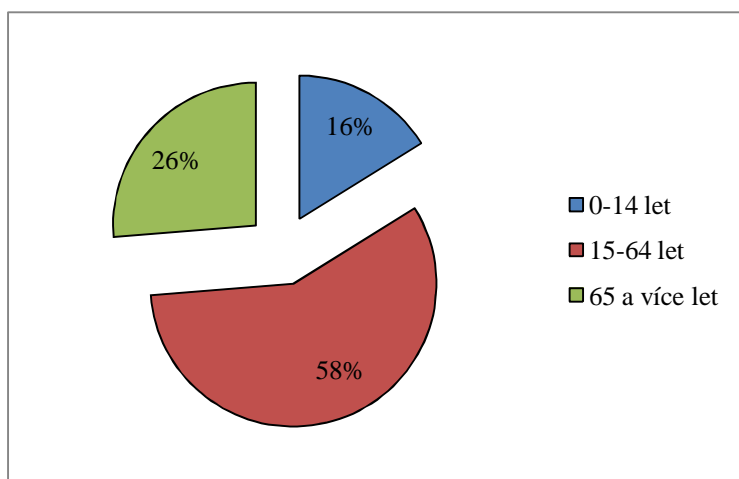
Tabulka . 15: Vková struktura obyvatelstva v roce 1991

Vková skupina	Po et osob (celkem)	Po et mufl	Po et flen	%
0-14	67	37	32	16
15-64	239	135	104	58
65 a více	109	37	72	26

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze Sítání lidu, dom a byt (1991)

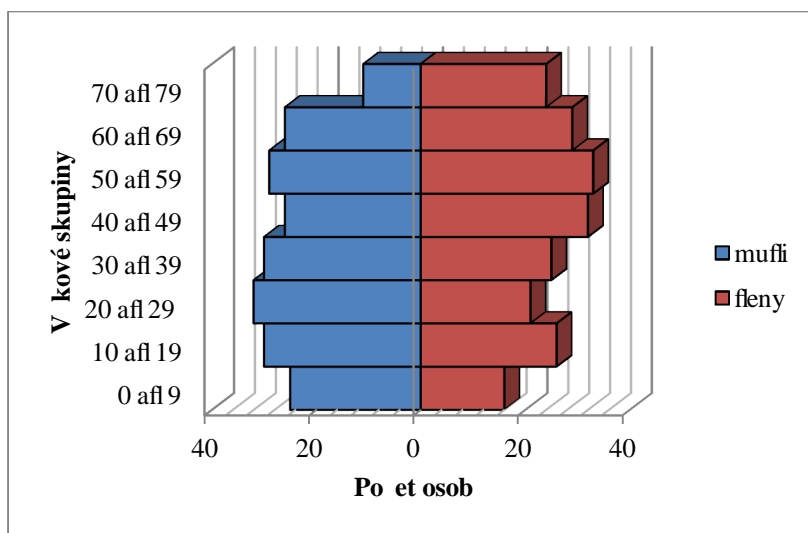
Graf . 17: V ková struktura obyvatel v roce 1991

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze S ítání lidu, dom a byt (1991)

Analýza v kové struktury pak ukazuje, že poprvé získává postproduktivní skupina obyvatel (65 let a více) převahu nad skupinou produktivní (0-14 let). Projevil se zde proces stárnutí zdejší populace. Jasným dokladem tohoto faktu je i Index stá í, který se v roce 1991 zastavil na hodnot 1,63. Oproti roku 1980 do-lo k jeho zvý-ení o propastných sedm desetin. Je tedy naprosto patrné, že zdejší populace výrazn zestárla.

Graf . 18: V ková pyramida obyvatelstva v roce 1991

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze S ítání lidu, dom a byt (1991)

Potvrzení najdeme i pohledem na v kovou pyramidu (graf . 18). Ta se totiž dostává do regresivního typu, který ukazuje, že zdejší populace pomalu začíná vymírat. Je zde patrný úbytek dětí a naopak postprodukční složka se vyrovnává s produktivní skupinou.

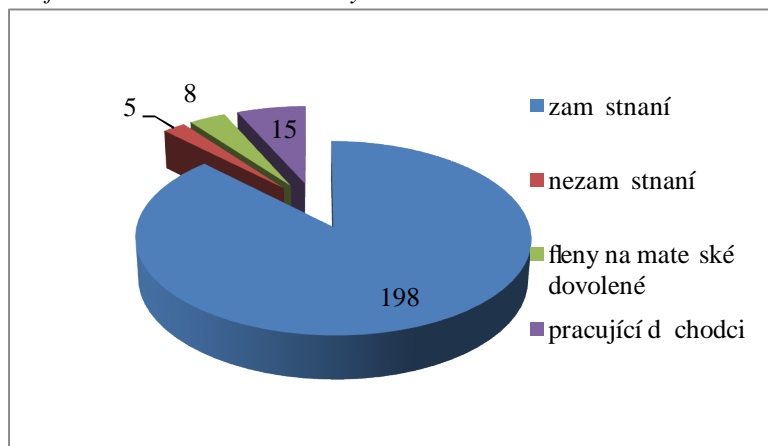
Úbytek zdejší populace se v roce 1991 podepsal i na národnostním složení. Sídlo totiž opustila slovenská i německá národnostní menšina, která zde za minulého režimu žila. Kromě nich zde tak v tomto roce můžeme nalézt u lidí pouze tři obyvatele, u nichž není ovšem známá národnostní identita, a můžeme se tak pouze domnívat, že se jednalo právě o osoby, které se hlásily ke slovenské nebo německé národnosti.

Tabulka . 16: Ekonomická aktivita obyvatelstva v roce 1991

Ekonomická aktivita	Počet obyvatel
Osoby ekonomicky aktivní	226
Ekonomicky neaktivní s vlastním zdrojem obživy	93
Ekonomicky neaktivní s vlastním zdrojem obživy dle chodci ženy v domácnosti	93
U ní	6
Studenti středních a vysokých škol	15
Děti a žáci Z ^{TM}	11
	64

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů (1991)

Graf . 19: Struktura ekonomicky aktivních osob v roce 1991

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů (1991)

V roce 1991 bylo v sídle Zálufí z celkového počtu 415 obyvatel celkem 226 osob ekonomicky aktivních (tabulka . 16). Na grafu . 19 vidíme, že z tohoto počtu ekonomicky aktivních zde bylo celkem 8 žen na mateřské dovolené, dále se zde nacházeli občané pívající si ke starobnímu důchodu (15 osob) a 5 obyvatel bylo v té době bez stálého zaměstnání. Zbýlých 198 obyvatel mělo své zaměstnání.

4.1.8. Analýza struktury obyvatelstva v roce 2001

Tabulka . 17: Stav obyvatelstva v sídle Zálufí v roce 2001

Stav obyvatelstva	Celkem
Bydlící obyvatelstvo - muži	239
Bydlící obyvatelstvo - ženy	215
Narození v obci současně bydlící - muži	137
Narození v obci současně bydlící - ženy	106
Dočasně nepřítomné obyvatelstvo - muži	21
Dočasně nepřítomné obyvatelstvo - ženy	13
Bydlící obyvatelstvo - celkem	454
Narození v obci současně bydlící - celkem	243
Dočasně nepřítomné obyvatelstvo - celkem	34

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů (2001)

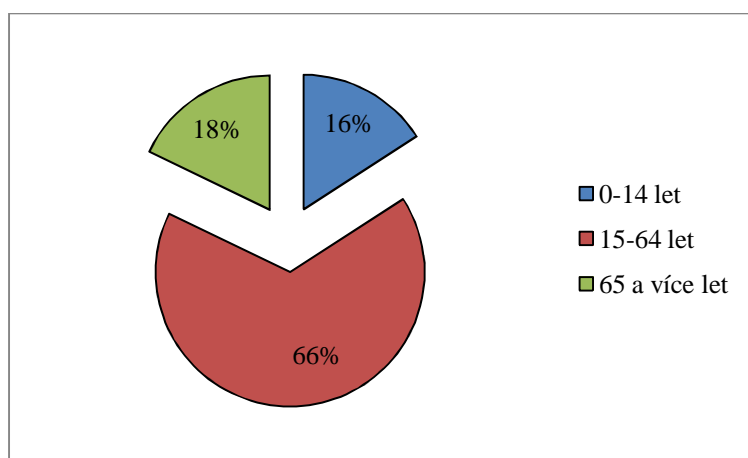
V roce 2001 se poprvé za sledované období počet zdejších obyvatel zvýšil. V porovnání s rokem 1991 se počet obyvatel zvýšil z hodnoty 415 na 454 obyvatel, došlo k nárůstu o třicet devět jedinců. Stejně jako v roce 1991 i tentokrát je zde početní skupina mužů (239:215). Detail skutečného stavu obyvatel pak podobně jako v předchozích případech z let 1970, 1980 a 1991 znázorněna tabulkou . 17.

Tabulka . 18: V ková struktura obyvatelstva v roce 2001

V ková skupina	Po et osob (celkem)	Po et mufl	Po et flen	%
0-14	72	38	34	16
15-64	301	162	139	66
65 a více	81	39	42	18

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze S ítání lidu, dom a byt (2001)

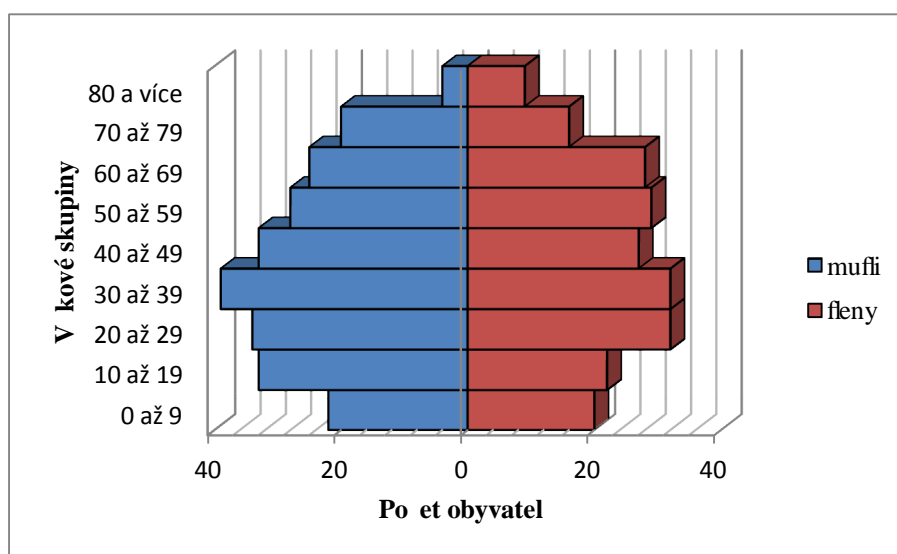
Graf . 20: V ková struktura obyvatel v roce 2001

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze S ítání lidu, dom a byt (2001)

Pot –ujícím výsledkem analýzy v kové struktury obyvatelstva je ukazatel, který signalizuje, fle zdejší populace za íná op t pomalu mládnout. Podobn jako v roce 1991 má sice v ková skupina 65 let a více (postproduktivní) mírnou p evahu nad v kovou skupinou 0-14 let (p edproduktivní), ale na rozdíl od p edchozího p ípadu není rozdíl afl tak markantní. Potvrzuje to i hodnota Indexu stá í, která v tomto p ípad vykazuje 1,13, zatímco v p edchozím p ípad ínila 1,63. Je zde tedy patrný jeho výrazný pokles, a p estofle se dá íci, fle je zdejší populace stále stará, je vid t, fle se situace za íná pomalu zlep–ovat.

Graf . 21: V ková pyramida obyvatelstva v roce 2001

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze S ítání lidu, dom a byt (2001)

V ková pyramida (graf . 21) pak vý-e uvedené tvrzení podporuje. M fleme zde pozorovat, fe se pomalu za íná roz-i ovat základna (0 afl 9 let) a naopak ubývá osob ve v ku 70 let a více.

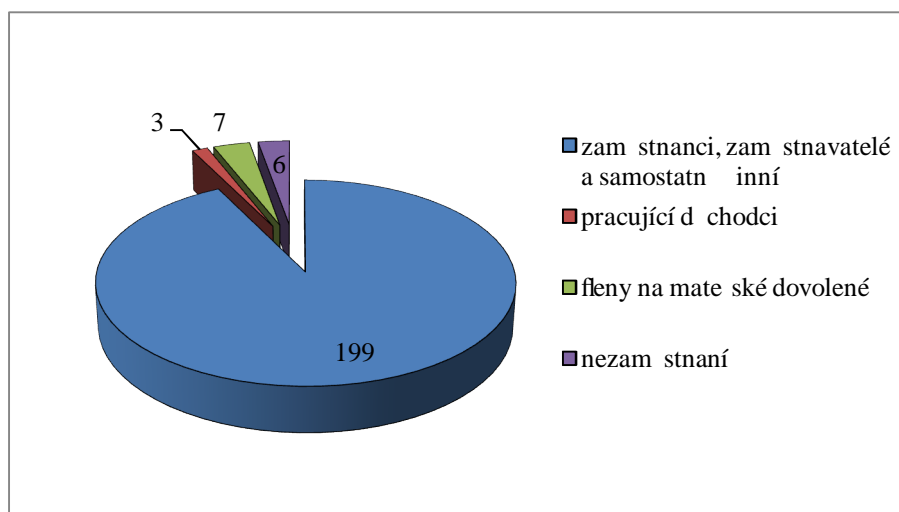
Národnostní slofení se oproti roku 1991 tak ka nezm nilo. I v tomto roce (2001) je zde drtivá v t-ina obyvatel (99,56 %) národnosti eské, konkrétn se jedná o 452 osob. Poprvé se zde v-ak n který ob an hlásil k národnosti moravské, a to v jednom p ípad . U jednoho jedince pak nemáme národnost zji-t nou.

Tabulka . 19: Ekonomická aktivita obyvatelstva v roce 2001

Ekonomická aktivita	Po et obyvatel
Osoby ekonomicky aktivní	224
Ekonomicky neaktivní s vlastním zdrojem obflivy	226
D chodci	120
feny v domácnosti	2
fiáci, studenti, u ni	66
Ostatní s vlastním zdrojem obflivy	8
Ostatní závislé osoby	30
Nezji-t ná ekonomická aktivita	4

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze S ítání lidu, dom a byt (2001)

Graf . 22: Struktura ekonomicky aktivních osob v roce 2001

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze S ítání lidu, dom a byt (2001)

V roce 2001 bylo v sídle Zálufí z celkového po tu 454 obyvatel celkem 224 osob ekonomicky aktivních (tabulka . 19). Na grafu . 22 pak m feme pozorovat, fe z tohoto po tu ekonomicky aktivních zde bylo celkem 7 fen na mate ské dovolené, dále se zde nacházeli ob ané p ivyd lávající si ke starobnímu d chodu (3 osoby) a 6 obyvatel bylo v té dob bez stálého zam stnání. Zbylých 199 obyvatel m lo bu své zam stnání, nebo byli sami zam stnavatelé anebo byli samostatn inní.

4.1.9. Analýza s ítání obyvatelstva v roce 2011

Tabulka . 20: Stav obyvatelstva v sídle Zálufí v roce 2011

Stav obyvatelstva	Celkem
Bydlící obyvatelstvo - muffi	282
Bydlící obyvatelstvo - feny	271
Bydlící obyvatelstvo - celkem	553
Narození v obci sou asného bydli-t - celkem	237

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze S ítání lidu, dom a byt (2011)

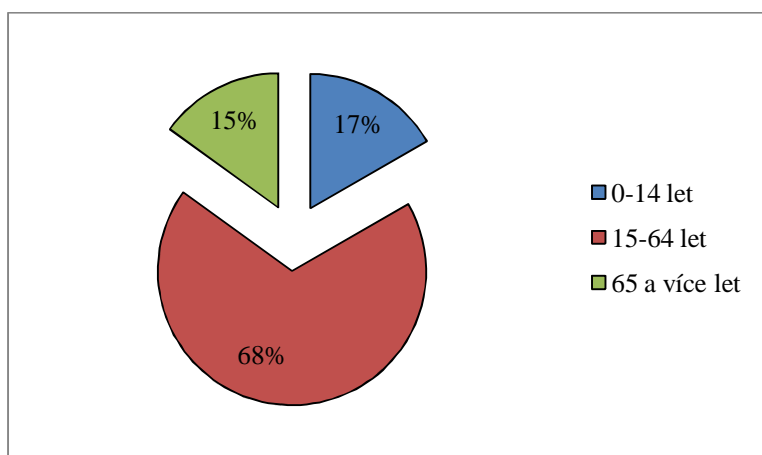
V roce 2011 došlo v Zálufí k rapidnímu nárůstu počtu obyvatel. Oproti roku 2001 se počet obyvatel zvýšil bez jednoho jedince o stovku. Bylo to způsobeno masivním odkupem zdejších pozemků a vytvoření tzv. šsatelituů. I v roce 2011 se pak zde nacházelo více muflů než lidí (282:271). Detail stavu obyvatelstva opět znázorňuje tabulka . 20.

Tabulka . 21: Věková struktura obyvatelstva v roce 2011

Věková skupina	Počet osob (celkem)	%
0-14	92	17
15-64	377	68
65 a více	83	15

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů (2011)

Graf . 23: Věková struktura obyvatel v roce 2011

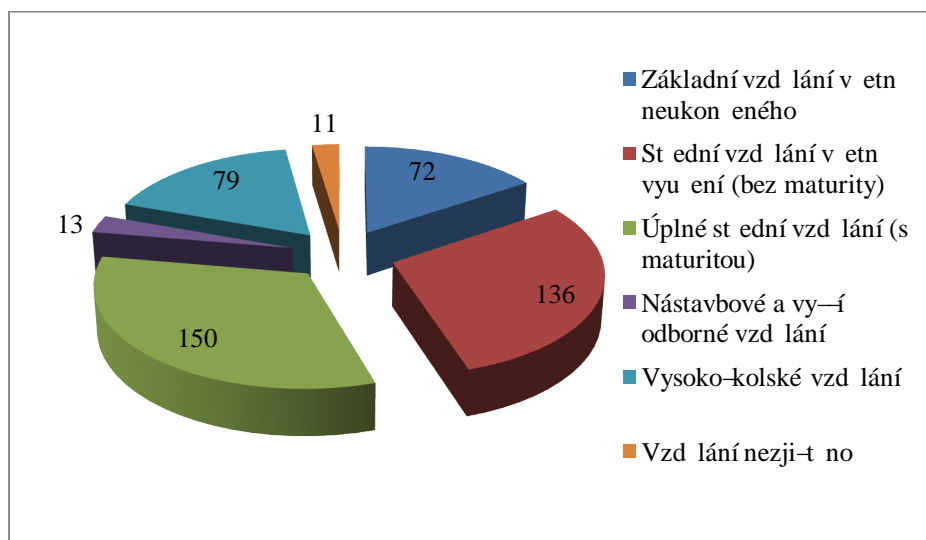

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů (2011)

V roce 2011 se zdejší populace '**stává mladou**'. V porovnání s rokem 1991 i 2001 se totiž výrazným způsobem zvýšil počet osob v předproduktivní věku, zatímco počet osob v postproduktivní věku zůstává stále zhruba stejný. Index stárání v roce 2011 opět klesl a poprvé od roku 1981 se jeho hodnota pohybuje pod hranicí 1,00, konkrétně na hodnotu 0,92. Za uplynulých dvacet let se tak podařilo snížit jeho hodnotu o sedm desetin. Zdejší populace se tak opět dá označit za mladou.

Data o národnostním složení zdejší populace sice nebyla tentokrát získána, ale není důvod se domnívat, že by se zdejší situace oproti roku 2001 výrazným způsobem změnila. Je možné proto s rezervou vyjádřit, že i v roce 2011 byla zdejší populace takřka kompletně česká.

Graf . 24: Vzdělanostní struktura obyvatelstva v roce 2011

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů (2011)

V roce 2011 mělo nejvíce obyvatel středněškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou (150 osob) a na druhém místě středněškolské vzdělání zakončené výučním listem (136 osob). Na opačném konci tohoto spektra se pak nacházeli obyvatelé s nástavbovým a vyšším odborným vzděláním (13 osob) a v případě jedenácti jedinců nebyl zjištěn jejich vzdělání.

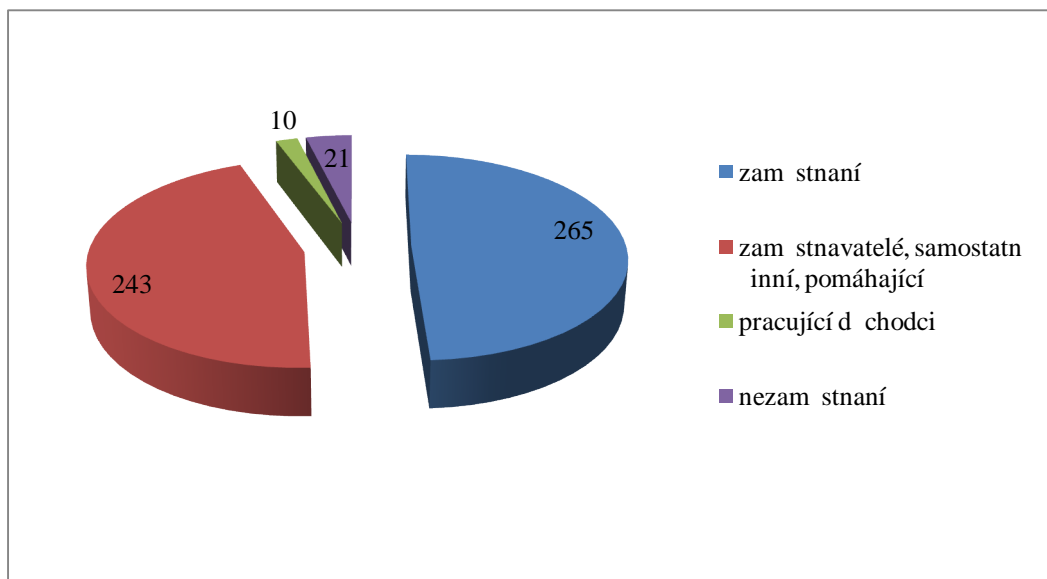
Tabulka . 22: Ekonomická aktivita obyvatelstva v roce 2011

Ekonomická aktivita	Počet obyvatel
Osoby ekonomicky aktivní	286
Osoby ekonomicky neaktivní	248
Děchodci	109
členy v domácnosti, dříve podnikající v ku, ostatní závislé osoby	55
řádky, studenti, učiteli	83
Ostatní s vlastním zdrojem obflivy	11
Nezjištěná ekonomická aktivita	19

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů (2011)

Graf . 25: Struktura ekonomicky aktivních osob v roce 2011

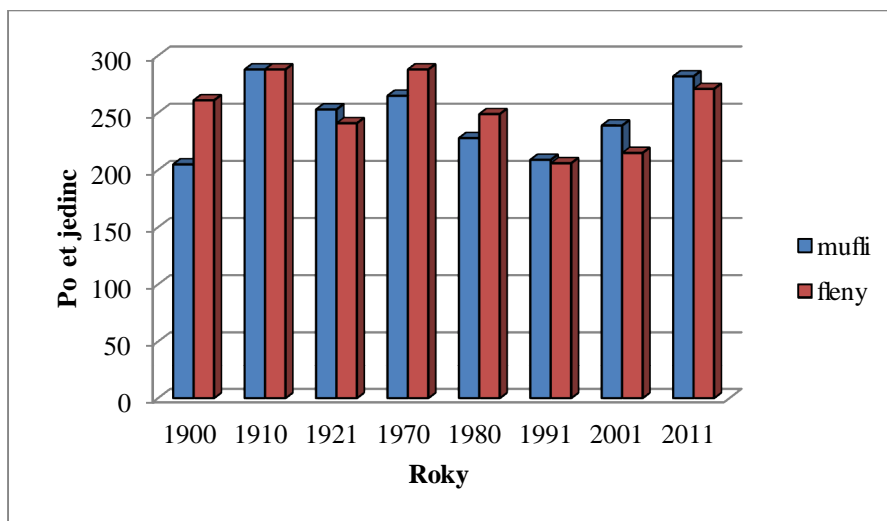

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze S ítání lidu, dom a byt (2011)

V roce 2011 bylo v sídle Záluří z celkového po tu 553 obyvatel celkem 286 osob ekonomicky aktivních (tabulka . 22). Grafu . 25 vyjad uje rozlofení obyvatel; kdy z celkového po tu ekonomicky aktivních zde bylo celkem 10 ob an p ivyd lávající si ke starobnímu d chodu a 21 obyvatel bylo v té dob bez stálého zam stnání. Dal-ích 243 osob spadalo do kategorie zam stnavatel , samostatn inných osob nebo pomáhajících a zbylých 265 obyvatel m lo své stálé zam stnání.

4.1.10. Porovnání struktury obyvatelstva v letech 1900-2011

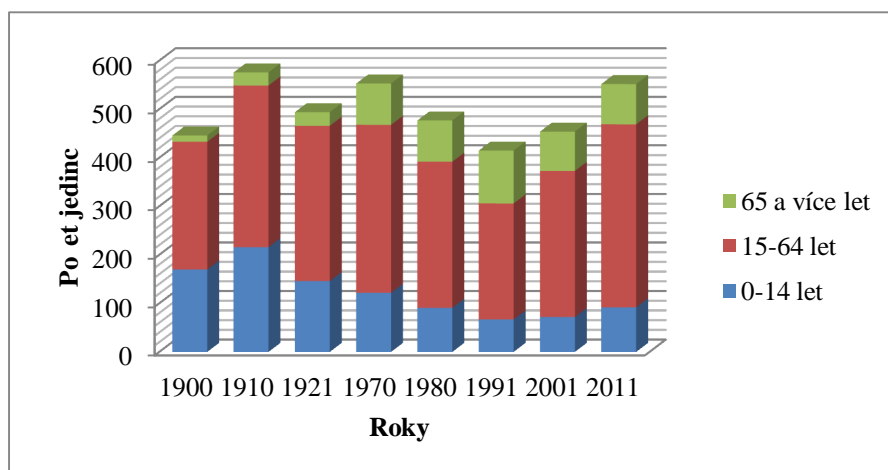
Graf . 26: Struktura obyvatel z hlediska pohlaví v letech 1900-2011

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Státního okresního archivu Plze (1900), Státního okresního archivu Plze (1910), Státního okresního archivu Nepomuk (1921), S útaní lidu, dom a byt (1970), S útaní lidu, dom a byt (1980), S útaní lidu, dom a byt (1991), S útaní lidu, dom a byt (2001), S útaní lidu, dom a byt (2011)

V této kapitole dochází ke srovnání struktury obyvatelstva ze všech provedených sítání. V grafu číslo 26 můžeme pozorovat strukturu obyvatel z hlediska pohlaví za všechna vybraná sítání. Můžeme zde pozorovat skutečnost, vyjma roku 1900 byl poměr mužů a žen vždy vcelku vyrovnaný a ani jedno z pohlaví nemělo výraznější převahu. Až do roku 1991 zde bylo v téměř množství žen, pouze jedinou výjimkou tvořily léta 1910 a 1921. Až od roku 1991 se pak situace obrátila a začalo zde být více mužů.

Graf . 27: V ková struktura obyvatel v letech 1900-2011

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Státního okresního archivu Plze (1900), Státního okresního archivu Plze (1910), Státního okresního archivu Nepomuk (1921), S ítání lidu, dom a byt (1970), S ítání lidu, dom a byt (1980), S ítání lidu, dom a byt (1991), S ítání lidu, dom a byt (2001), S ítání lidu, dom a byt (2011)

V grafu . 27 je vyjád ena v ková struktura za jednotlivá s ítání. Je velice zajímavé sledovat zde pom r mezi p edproduktivní a postproduktivní slofkou zdej-ích obyvatel. Afl do roku 1921 byla p edproduktivní slofka ve výrazné p evaze a dalo se tedy íci, fle zdej-í populace byla mladá. Zvrat nastal v roce 1970, kdy se rozdíl za íná výrazn zmen-ovat a tento proces vyvrcholil v roce 1991, kdy se poproduktivní slofka dostává p ed p edproduktivní. V roce 2011 se ale op t situace obrací a zdej-í populace za íná pomalu mládnout.

Tabulka . 23: Národnostní struktura obyvatel v letech 1921-2001

národnost	1921	1970	1980	1991	2001
eská	494	546	472	412	452
slovenská	0	7	3	0	0
n mecká	0	2	1	0	0
moravská	0	0	0	0	1
nezji-t no	0	0	1	3	1
Celkem	494	555	482	415	454

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Státního okresního archivu Nepomuk (1921), S ítání lidu, dom a byt (1970), S ítání lidu, dom a byt (1980), S ítání lidu, dom a byt (1991), S ítání lidu, dom a byt (2001)

V tabulce . 23 jsou uvedena data z hlediska národnosti jednotlivých sítání. Na rozdíl od předchozích dvou grafů zde začínáme až od roku 1921. Je to dáno tím, že za léta 1900 a 1910 se nezměnila národnost obyvatelstva, ale pouze státní příslušnost. Bohužel nebyly k dispozici ani data o národnosti v roce 2011, a tak rok 2011 není v této tabulce rovněž uveden. Můžeme zde pozorovat, že za celou dobu, za kterou jsme analýzu prováděli, zde byla výrazná převaha obyvatel české národnosti. Pouze v období 1970-1980 se zde vyskytovalo nepatrné množství obyvatel německé a slovenské národnosti. Ve sítání z roku 1991 se však již nevyskytují a můžeme se pouze domnívat, zda sídlo opustili nebo zda se přidali do skupiny zdejší populace, která národnost nevedla. Od roku 1991 zde žijí pouze obyvatelé české národnosti a výjimku tvoří pouze několik málo již zmíněných jedinců, u kterých nebyla národnost zjištěna.

Poslední porovnání zde uvedené je druh zaměstnání zdejších obyvatel. Jak jsme mohli pozorovat z předchozích tabulek a grafů, většina obyvatel v letech 1900-1921 pracovala v zemědělství anebo v průmyslu. Průmysl zde měl v tomto ohledu mírně navrch, především podniky, které zdejší obyvatelstvo zaměstnávaly, byly z velké většiny Továrna v Temošné, Západočeská továrna v Horní Bříze nebo závody Emila Škody v Plzni. Lidé v zemědělství obdělávali vlastní pozemky. Od roku 1970 většina lidí, pracujících v zemědělství, přešla do JZD, LVD nebo JHR. V současné době je zaměstnání zdejších obyvatel velmi rozmanité. Ovlivňuje to i fakt, že se sídlo nachází v blízkosti několika měst, ať už se jedná o sousední sídlo Temošná, Plzeň (3 km vzdálená), Horní Břízu (4 km vzdálená) nebo třeba Kazňov (8 km vzdálený). Převládá většina místních obyvatel ale musí za zaměstnáním dojíždět.

4.2 Urbanistický vývoj

Sídlo spadá do katastrálního území Zálufí u Temo-né a v současnosti má toto území velikost přibližně 6.50 km². V této kapitole jsem se zabýval tím, jak se sídlo změnilo z hlediska zástavby od konce 19. století až do roku 2012.

4.2.1. Vývoj počet domů

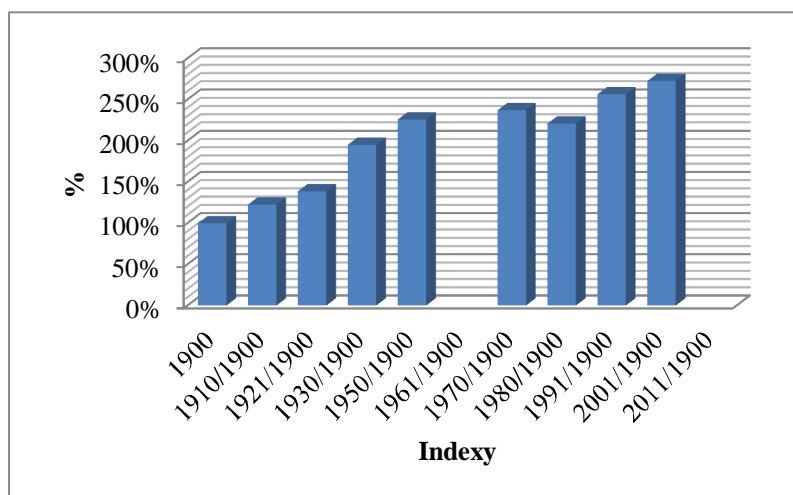
Tabulka . 24: Počet domů v sídle Zálufí v letech 1900-2001

Rok	Počet domů
1900	62
1910	76
1921	86
1930	121
1950	140
1961	-
1970	147
1980	137
1991	159
2001	169

Zdroj: Růžková, Krabal (2007)

Z Historického lexikonu obcí ČR 1869-2005 můžeme vidět, že v roce 1900 bylo v Zálufí celkem 62 domů. Toto číslo se postupně zvyšovalo a v roce 1950 se zde nacházelo 140 domů. Je velká škoda, že se nepodařilo sehnat data za rok 1961, která nejsou v lexikonu uváděna. V roce 1970 počet vystoupl na číslo 147. Pouze v roce 1980 dochází k poklesu o 10 domů. V letech 1991 a 2001 pak dochází k opětovnému nárůstu domů. Za rok 2011 se nám bohužel nepodařilo získat data o počtu budov, a proto nejsou v tabulce . 24 zahrnuta. Na základě tabulky . 24 byl následně vytvořen graf indexu vývoje domů. Graf . 28 znázorňuje skutečnost, že se počet domů výrazným způsobem zvyšuje. V období let 1900-1930 se počet domů zvýšil takřka o 100 %, konkrétně o 95 %. V roce 1950 pak už tento nárůst činil hodnotu 126 %. V současnosti se nárůst dokonce blíží hodnotě 200 %.

Graf . 28: Index vývoje dom v letech 1900-2001

Zdroj: vlastní zpracování dle Růžková, Krabal (2007)

Tabulka . 25: Srovnání vývoje počet dom sídla Zálufí a obce s pov eným obecním ú adem T emo-ná v letech 1900-2001

Rok	Po et dom v Zálufí	Po et dom v T emo-né
1900	62	171
1910	76	207
1921	86	266
1930	121	475
1950	140	660
1961	-	856
1970	147	777
1980	137	809
1991	159	874
2001	169	913

Zdroj: Růžková, Krabal (2007)

V záv ru této kapitoly jsem podobn jako v p ípad obyvatel srovnal vývoj po tu dom v sídle Zálufí s vývojem po tu dom v obci s pov eným obecním ú adem T emo-ná. Podobn jako v p ípad populace i v tomto p ípad jsou data za jednotlivá sídla. Na rozdíl od po tu obyvatel zde docházelo k podobnému jevu. V Zálufí i v T emo-né docházelo od roku 1900 k neustálému nár stu po tu dom . V obou sídlech do-lo pouze jednou k situaci, že po et dom se snížil. V Zálufí se tak stalo v roce 1980 a v T emo-né o deset let d íve. Od t chto inkriminovaných let v-ak op t dochází k nár stu. M ěme tedy íci, že v obou sídlech probíhal vývoj velmi podobným zp sobem.

4.2.2. Vývoj struktury domů v letech 1970-1991

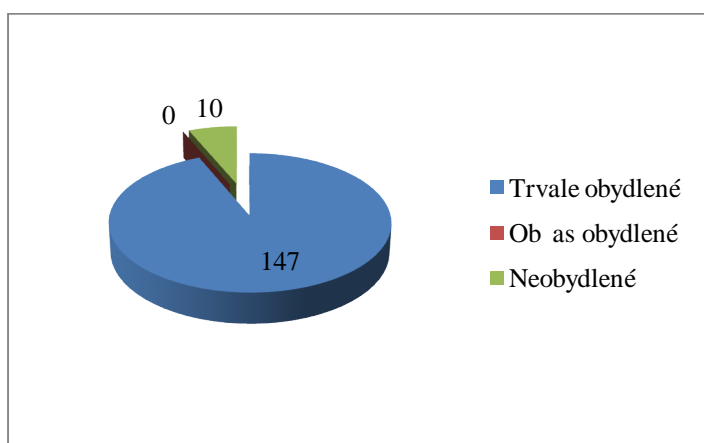
4.2.2.1. Vývoj podle typu domů v letech 1970-1991

Tabulka . 26: Počet domů v sídle Záluří v roce 1970

Typ domu	Trvale obydlené	Občas obydlené	Neobydlené
Rodinné domky	134	0	5
Zemědělské usedlosti	13	0	1
Ostatní budovy	0	0	4

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů (1970)

Graf . 29: Počet domů v sídle Záluří v roce 1970

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů (1970)

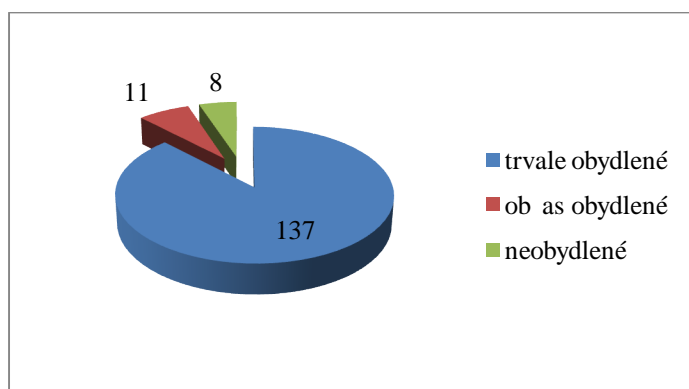
V roce 1970 obsahovalo sídlo Záluří celkem 157 domů, což znamená, že se počet neshoduje s údajem v Historickém lexikonu. Je proto možné se domnívat, že se do lexikonu v roce 1970 nezapočítávaly domy neobydlené. Z těchto 157 domů jich bylo celkem 147 obydleno trvale a 10 neobydleno. Nenacházel se zde žádný dům, který by byl osídlen jen občas, čímž se rozumí rekreační.

Tabulka . 27: Po et dom v sídle Záluří v roce 1980

Typ domu	Trvale obydlené	Ob as obydlené	Neobydlené
Rodinné domky	136	11	8
Bytové domy	1	0	0
Ostatní budovy	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledek ze S ítání lidu, dom a byt (1980)

Graf . 30: Po et dom v sídle Záluří v roce 1980

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledek ze S ítání lidu, dom a byt (1980)

V roce 1980 obsahovalo sídlo Záluří celkem 156 dom . Z t chto 156 dom jich bylo celkem 137 obydleno trvale a 8 neobydleno. Zbylých 11 dom pak bylo obydleno ob as, a tudíř slouřily jako rekrea ní chaty a chalupy.

Tabulka . 28: Po et dom v sídle Záluří v roce 1991

Typ domu	Trvale obydlené	Neobydlené
Rodinné domky	121	37
Bytové domy	0	1
Ostatní budovy	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledek ze S ítání lidu, dom a byt (1991)

V roce 1991 obsahovalo sídlo Záluří celkem 158 dom . Z tohoto po tu bylo celkem 121 trvale obydleno a zbylých 38 neobydleno. Je zajímavé, ře po roce 1989 odtud zmizely ob as obydlené domy, které d íve slouřily jako rekrea ní objekty. Je tudíř p edpoklad, ře se z nich staly domy trvale obydlené.

4.2.2.2. Vývoj počtu bytů v letech 1970-1991

Tabulka . 29: Počet bytů v sídle Záluří v roce 1970

Typ domu	Počet bytů celkem	Trvale obydlené	Občas obydlené	Neobydlené
Rodinné domky	148	143	0	5
Zemědělské usedlosti	14	14	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů (1970)

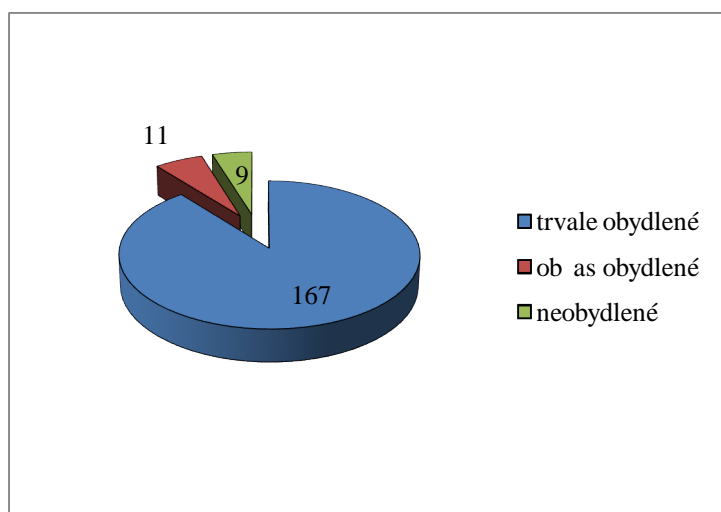
V roce 1970 bylo v sídle Záluří celkem 162 bytů. V tabulce číslo 29 můžeme pozorovat, že celkem 148 jich bylo v rodinných domech a 14 v zemědělských usedlostech.

Tabulka . 30: Počet bytů v sídle Záluří v roce 1980

Typ domu	Počet bytů celkem	Trvale obydlené	Občas obydlené	Neobydlené
Rodinné domky	185	165	11	9
Bytové domy	2	2	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů (1980)

Graf . 31: Počet bytů v sídle Záluří v roce 1980

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů (1980)

V roce 1980 bylo v sídle Zálufí celkem 187. Oproti roku 1970 zde tak p ibly 25 bytových jednotek. V tabulce íslo 30 m fíeme pozorovat, íe celkem 185 jich bylo v rodinných domech a dal-í dva byty pak v bytovém dom . Na grafu . 34 pak m fíeme pozorovat, íe z tohoto po tu bylo celkem 167 byt ísídleno trvale, dal-ích 11 sloufílo k ob asnému pobytu a zbylých 9 byt ív-echny v rodinných domech) bylo neosídleno.

Tabulka . 31: Po et byt ív sídle Zálufí v roce 1991

Typ domu	Po et byt í celkem	Trvale obydlené	Neobydlené
Rodinné domky	186	149	37
Bytové domy	1	0	1

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk íe S ítání lidu, dom í a byt í (1991)

V roce 1991 se z hlediska po tu byt í situace v sídle Zálufí oproti roku 1980 íem nezm ínila. Oproti íedchozímu s ítání zde ubyla pouze jedna bytová jednotka (1980: 187 a 1991: 186). V tabulce . 31 sí m fíeme pov-ímnout zajímavého faktu, po et neobydlených byt í se v tomto roce shodoval s celkovým po íem neobydlených dom í (37). M íeme také pozorovat, íe oproti roku 1980 zde do-ío k demolici jednoho bytového domu, zatímco ten zbylý z í stal neobydlen. Obyvatelstvo sídla Zálufí v roce 1991 íompletn í íilo v soukromých rodinných domech.

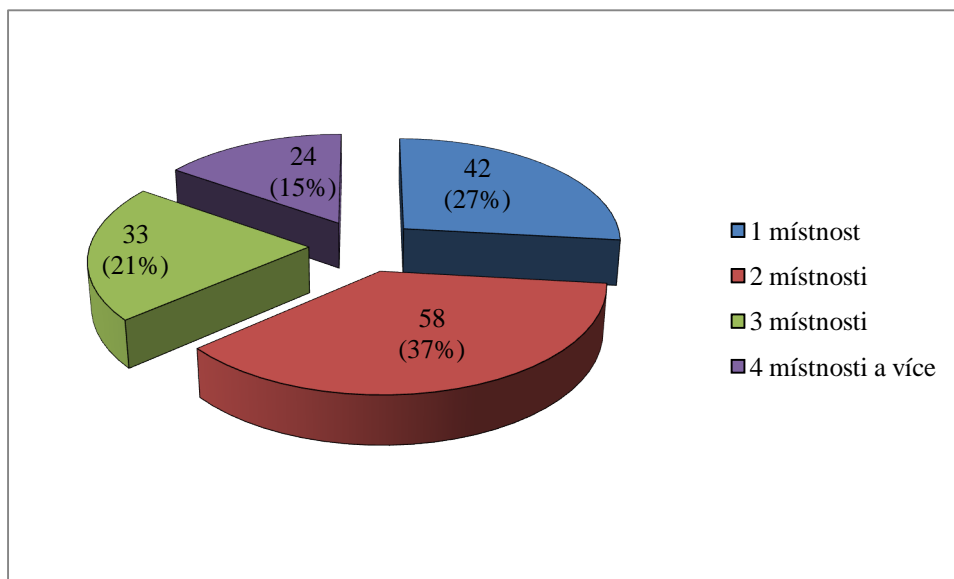
4.2.2.3. Vývoj po íu místností v trvale obydlených bytech v letech 1970-1991

Tabulka . 32: Po íet místností v trvale obydlených bytech v roce 1970

Typ domu	1 místnost	2 místnosti	3 místnosti	4 místnosti a více
Rodinný ím	39	54	30	20
Zem ídlská usedlost	3	4	3	4

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk íe S ítání lidu, dom í a byt í (1970)

Graf . 32: Po et místností v trvale obydlených bytech v roce 1970

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze S ítání lidu, dom a byt (1970)

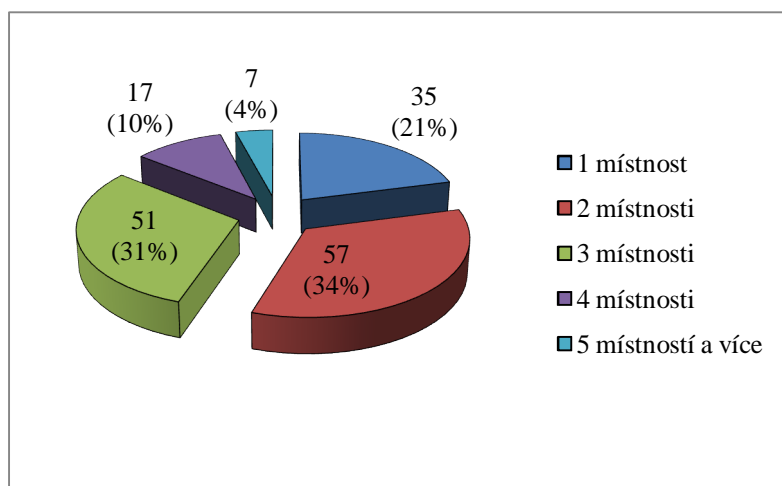
V roce 1970 žilo v sídle Zálufí nejvíce rodin v bytech se dvěma pokoji a to 58 rodin. Na druhém místě jsou byty s jedním pokojem (36) a pak následují byty se třemi pokoji a byty se čtyřmi pokoji a více.

Tabulka . 33: Po et místností v trvale obydlených bytech v roce 1980

Typ domu	1 místnost	2 místnosti	3 místnosti	4 místnosti	5 místností a více
Rodinný d m	33	57	51	17	7
Bytový d m	2	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze S ítání lidu, dom a byt (1980)

Graf . 33: Po et místností v trvale obydlených bytech v roce 1980

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze S tání lidu, dom a byt (1980)

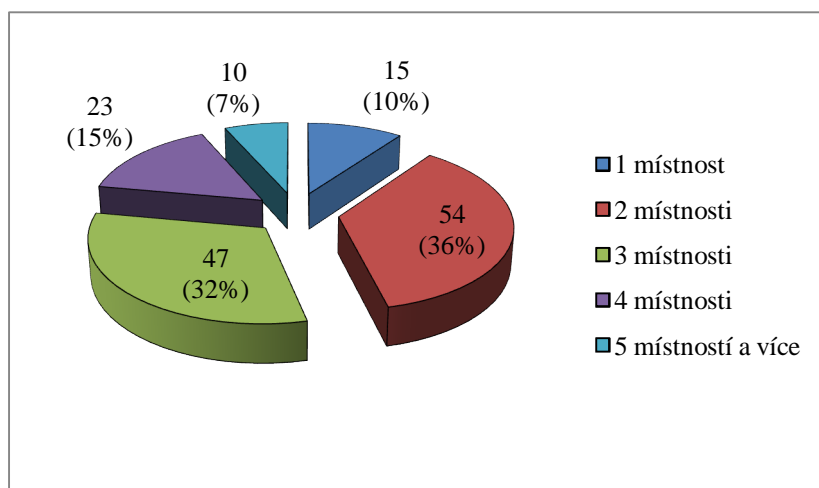
V roce 1980 žilo v sídle Zálufí nejvíce rodin v bytech se dvěma pokoji a to 57 rodin. Na druhém místě jsou byty se třemi pokoji (51) a na třetí pozici se nachází byty s jedním pokojem, které vlastnilo celkem 35 domácností. Na posledních dvou příčkách se pak nachází šnejluxusn j-í byty, tedy čtyřpokojové a p ttipokojové nebo i více. V prvním případě se jedná o 17 rodin, které tyto byty vlastnily a ve druhém případě pouhých 7 rodin. Graf . 33 tak jasn ukazuje, že více než třípokojový byt byl v roce 1980 v sídle Zálufí dost velká vzácnost a ne každá rodina si ho zřejmě mohla dovolit.

Tabulka . 34: Po et místností v trvale obydlených bytech v roce 1991

Typ domu	1 místnost	2 místnosti	3 místnosti	4 místnosti	5 místností a více
Rodinný d m	15	54	47	23	10
Bytový d m	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledk ze S tání lidu, dom a byt (1991)

Graf . 34: Počet místností v trvale obydlených bytech v roce 1991

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z databáze výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů (1991)

V roce 1991 mělo nejvíce rodin dvoupokojový byt (54 rodin). Situace se tedy oproti roku 1980 příliš změnila. Na druhém místě pak opět byly byty se třemi pokoji (47 rodin) a na třetím místě pak byty se čtyřmi pokoji (23 rodin), což je změna oproti roku 1980. Na tomto postu totiž vystupovaly jednopokojové byty. Ty pak můžeme najít na čtvrté pozici (10 domácností). Naopak byty s pěti a více pokoji byly i v tomto roce spíše výjimka.

4.2.3. Analýza zástavby sídla

Na obrázku číslo 2 můžeme sledovat, jak vypadalo sídlo Záluří v roce 1837, tedy v první polovině 19. století. Pro jeho vytvoření posloužil historický mapový list stabilního katastru. Můžeme zde vidět, že sídlo obklopovala pole, louky a pastviny (obecní i soukromé). I tento pohled tedy nahrává skutečnosti, že tehdejší obyvatelstvo se živilo převážně zemědělskou činností. Buď se jednalo o hlavní povolání, anebo o činnost, kterou vykonávali po pracovní době. Jednalo se o tzv. šdruhé povolání. (Státní okresní archiv Plzeň, 1900). Na obrázku číslo 3 je pak tehdejší osada znázorněna v blízkém měřítku. Tehdejší sídlo tvořily z dnešního Záluří pouze oblast návsi. Tehdy se zde nacházelo pouze cca 40 domů a z toho přibližně 30 sloužilo k obývání, zbytek tvořily stáje, stodoly atd. Je však velice zajímavé, že všechny tehdejší domy, sloužící k bydlení, se v Záluří dochovaly do dnešní doby, a i když některá z nich prošla výraznou rekonstrukcí, slouží zdejší obyvatelům dodnes. Rovněž se dá říci, že v této době nebyly Záluří a Temoňany v tak úzkém kontaktu, neboť obě sídla od sebe oddělovala polní a pastvinné plochy.

Na obrázku číslo 4 je pak znázorněno Zálufí v roce 1938 pomocí ortofotomapy. Bohužel jeho kvalita nebyla dostatečná, aby se dal zpracovat v rámci programu ArcGIS. Jednalo se o poslední rok před vypuknutím 2. světové války. Můžeme zde pozorovat, že se sídlo výrazným způsobem rozrostlo. Vznikla zde osada dnes nazývaná šKytorkyõ (označena červenou elipsou) a rovněž se začal stavět první budovy podél hlavní cesty spojující Zálufí s Temoňou.

Obrázek číslo 5 nám ukazuje Zálufí v roce 1956. Dá se říci, že období 2. světové války toto sídlo nikterak nepoznamenalo a oproti roku 1938 se příliš neliší. Pouze přibývá několik málo domů podél cesty mezi Zálufím a Temoňou. Všechny budovy jsou na tomto obrázku zvýrazněny flutou barvou.

Následná analýza pokračuje až rokem 1998, z důvodu nízké kvality ortofotomapy za rok 1970, který nebylo možné zpracovat. Obrázek číslo 6 nám znázorní Zálufí v roce 2012. Je zde znázorněno, jak se Zálufí od roku 1998 do roku 2012 rozrostlo. Můžeme pozorovat, že od roku 1956 došlo do roku 1998 k výraznému nárůstu zdejších domů. Na obrázku jsou oranžově znázorněny budovy, které byly postaveny do roku 1998. Došlo k nárůstu počtu domů v osadě šKytorkyõ, vzniká nová osada šLouflekõ a začíná se stavět i podél silnice II/180 vedoucí do Plzně. Po roce 1990 zde vzniká malá chatová osada. Je zajímavé, že v celém sídle byly v roce 1998 pouze tyto budovy, které nebyly v soukromém vlastnictví a nesloužily k obývání. Jednalo se o čistící stanici odpadních vod, hasičskou zbrojnici, bývalou kolní budovu a Kulturní dům. Za dalších sedm let (rok 2005) pak v Zálufí přibývá dalších sedm rodinných domků (znázorněny flutou barvou). Ovšem největší nárůst nastává po roce 2006, kdy začíná obec Temoňá rozprodávat zdejší pozemky (louky a orné plochy) do soukromého vlastnictví. Tímto okamžikem zde vzniká nová satelitní oblast obsahující zhruba tisíc nových budov, především rodinných domů.

Tabulka . 35: Plocha zastavěného území

	1837	1956	1998	2005	2012
Plocha budov v m ²	22 952	25 414	46 695	48 580	65 522

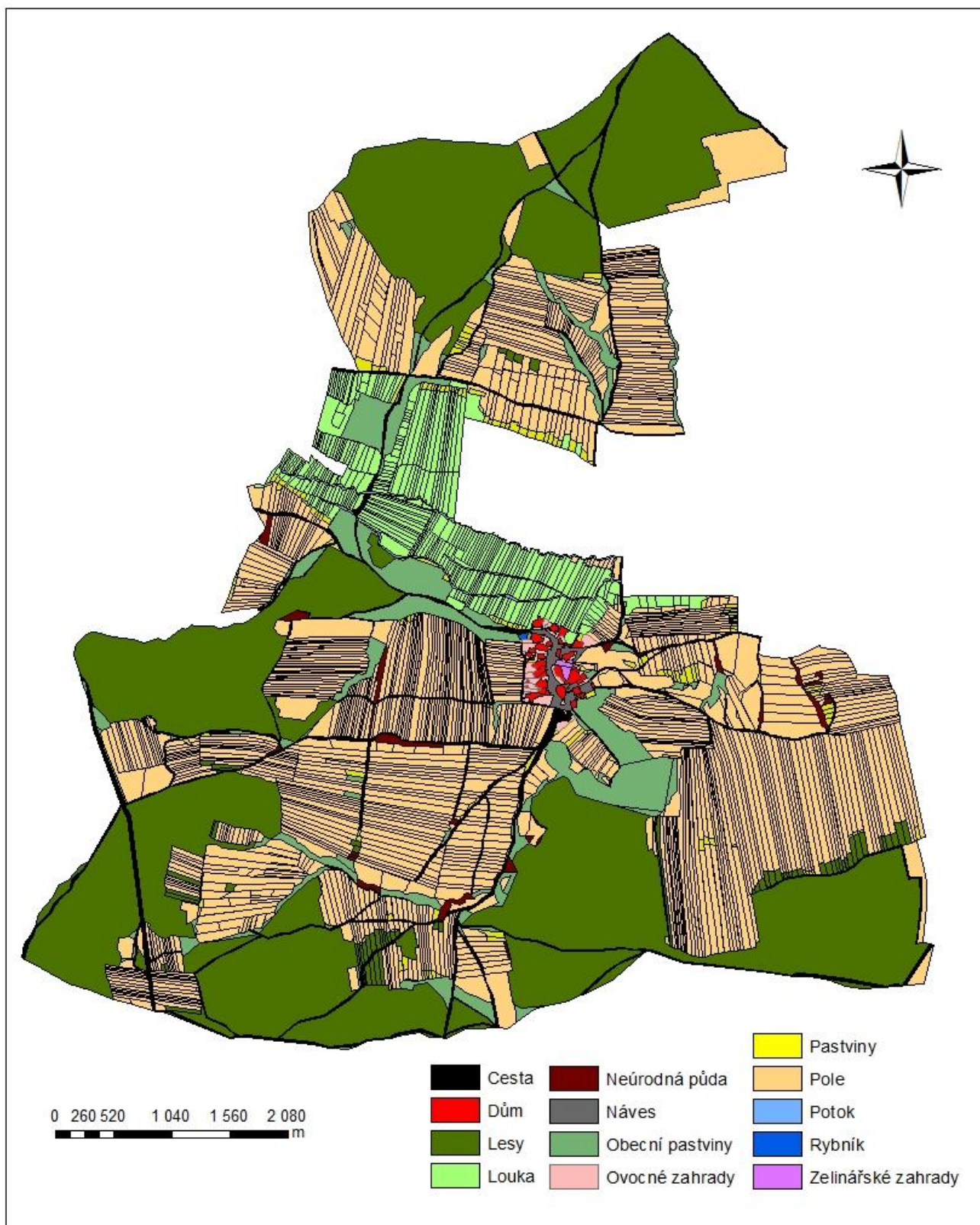
Zdroj: vlastní zpracování dle dat z Geoportál Plzeňského kraje (2016)

V tabulce . 35 můžeme vidět, jakým způsobem se od konce 19. století do dnešní doby zvýšil počet zastavěných ploch. Zatímco v roce 1837 byla zastavěná plocha pouze 22 952 m², za dalších takřka sto dvacet let se toto číslo zvýšilo o dva a půl tisíce. V roce 1998 ušlo tato hodnota 46 695 m², z čehož vyplývá, že zde došlo k takřka dvojnásobnému nárůstu zastavěných ploch. Jak ušlo bylo čteno, do roku 2005 se pak zde postavily pouze další tyto budovy, a tudíž i hodnota zastavěné plochy se zvýšila jen nepatrně. Za dalších sedm let zde

ale pozorujeme další výrazný nárůst zastavěných ploch způsobený výstavbou ufil jedinou zmiňovaného satelitního sídla.

Na obrázku 7 můžeme vidět současnou urbanistickou strukturu sídla Zálufí. P vodní jádro sídla Zálufí z roku 1837 tvoří dnešní okolí návsi. Sídlo zastává především obytnou funkci, a proto jsou zde zastoupeny především rodinné domy, které tvoří převážnou většinu zdejších zastavěných ploch. Na severu sídla se nachází již zmiňovaná chatová osada a na jihovýchodě pak satelitní sídlo. Služby jsou zde na minimální úrovni a můžeme zde nalézt pouze autoservis (viz. Příloha 4), Kulturní dům s pohostinstvím (viz. Příloha 2) a hasičskou zbrojnicí (viz. Příloha 3). Zatímco autoservis se nachází v oblasti převodního jádra sídla Zálufí při silnici II/180 směřující do Plzně, kulturní dům a hasičská zbrojnice jsou umístěny převážně do středu zdejšího sídla. V kontaktu s těmito dvěma objekty je i budova bývalé školy (viz. Příloha 1), která v dnešní době ufil ale patří soukromému majiteli. Můžeme zde nalézt také již zmíněnou čistící stanici odpadních vod (na severovýchodě území) a areál bývalého kravína (viz. Příloha 5). Vzhledem ke skutečnosti, že sídlo spadá pod správu sousední Těmno, která je z hlediska služeb a infrastruktury na mnohem vyšší úrovni, není zde mnoho důvodů se domnívat, že by se zdejší situace do budoucna výrazným způsobem změnila.

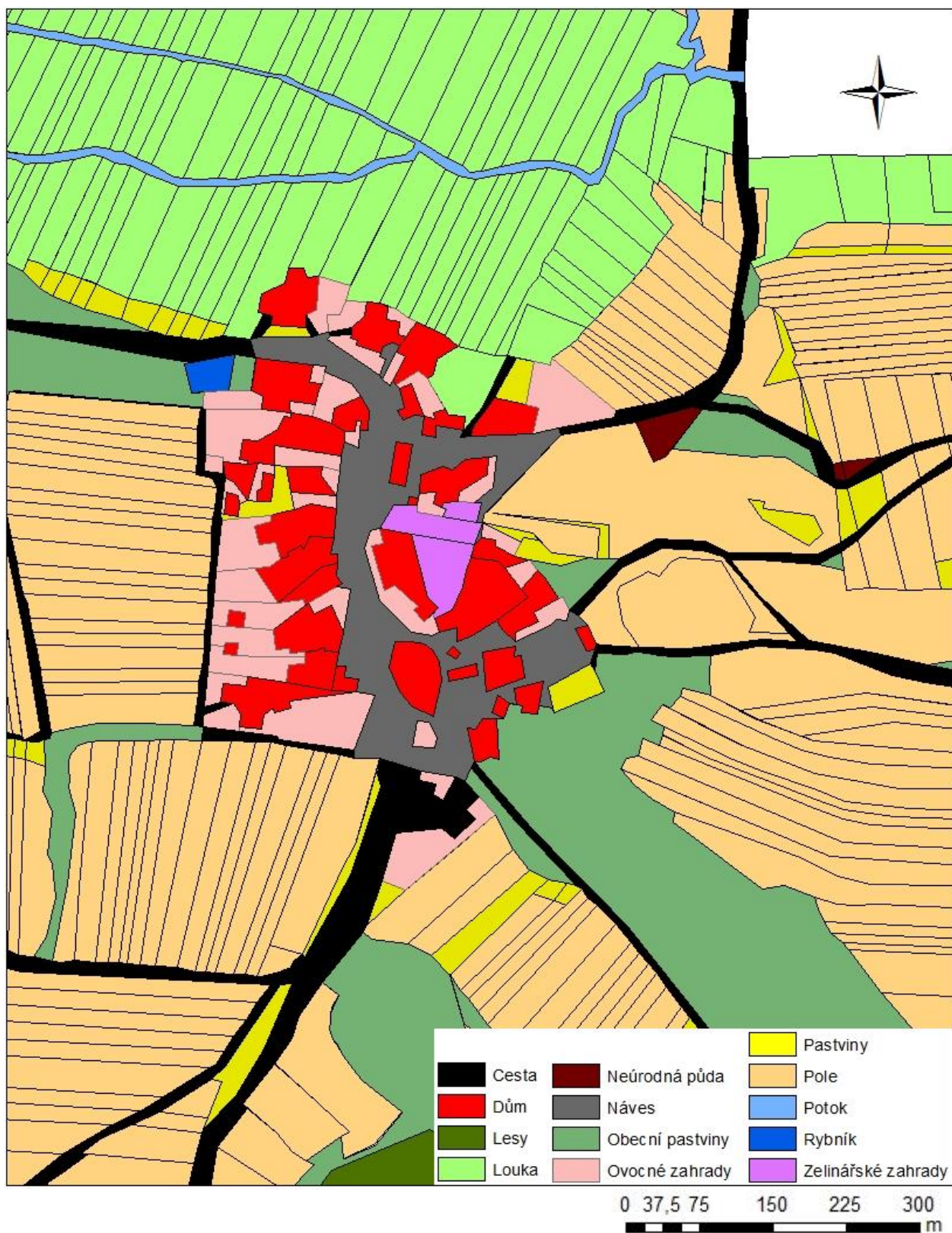
Obr. . 2.: Model katastrálního území sídla Záluří v roce 1837

Zdroj: vlastní zpracování v softwaru ArcMap 10.2 (ESRI, 2013); podkladová mapa CO stabilního katastru (2015)

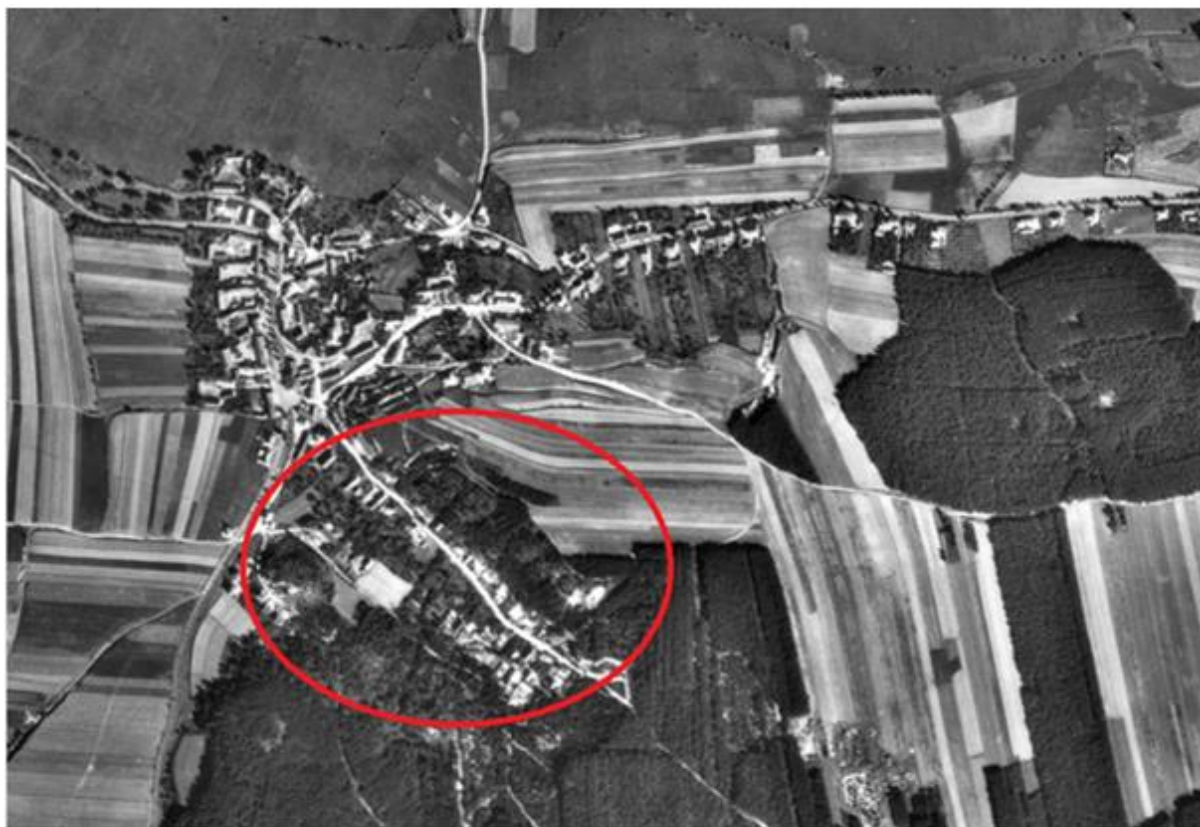

Obr. 3: Model osady sídla Záluří v roce 1837

Zdroj: vlastní zpracování v softwaru ArcMap 10.2 (ESRI, 2013); podkladová mapa CO stabilního katastru (2015)

Obr. .4: Ortofotomapa Zálufí z roku 1938

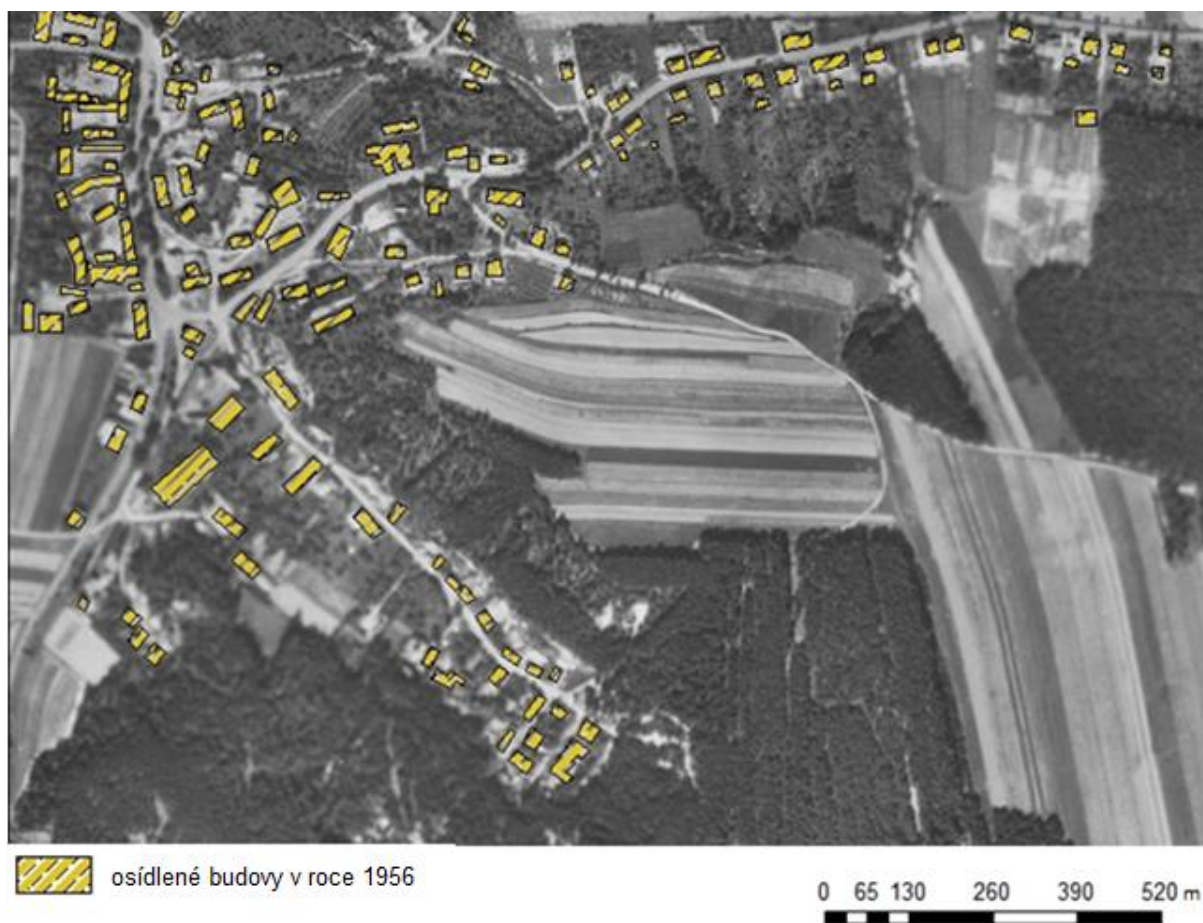

— osada "Kytorky"

Zdroj: Geoportál Plzeňského kraje (2016)

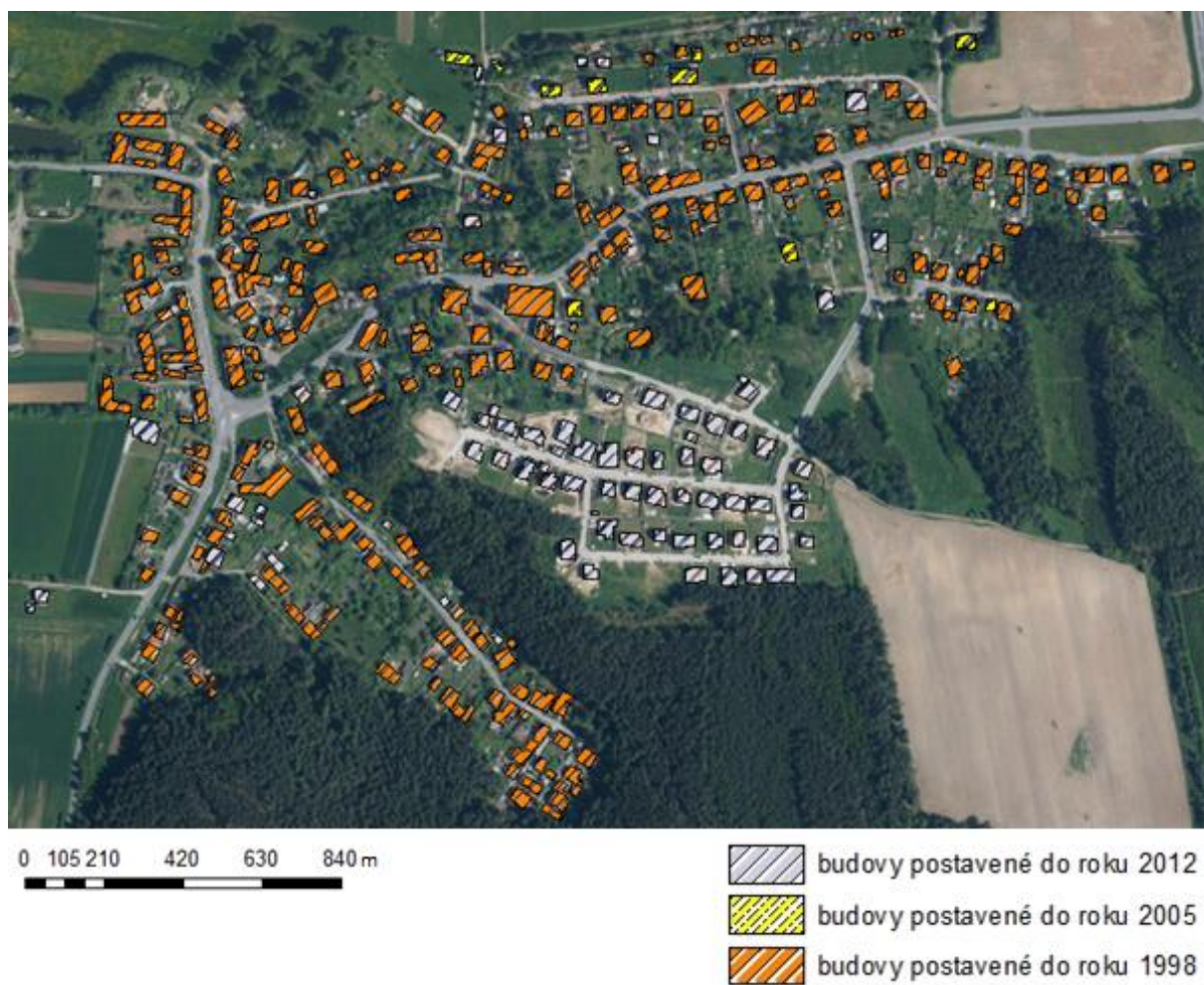

Obr. 5: Model sídla Záluří v roce 1956

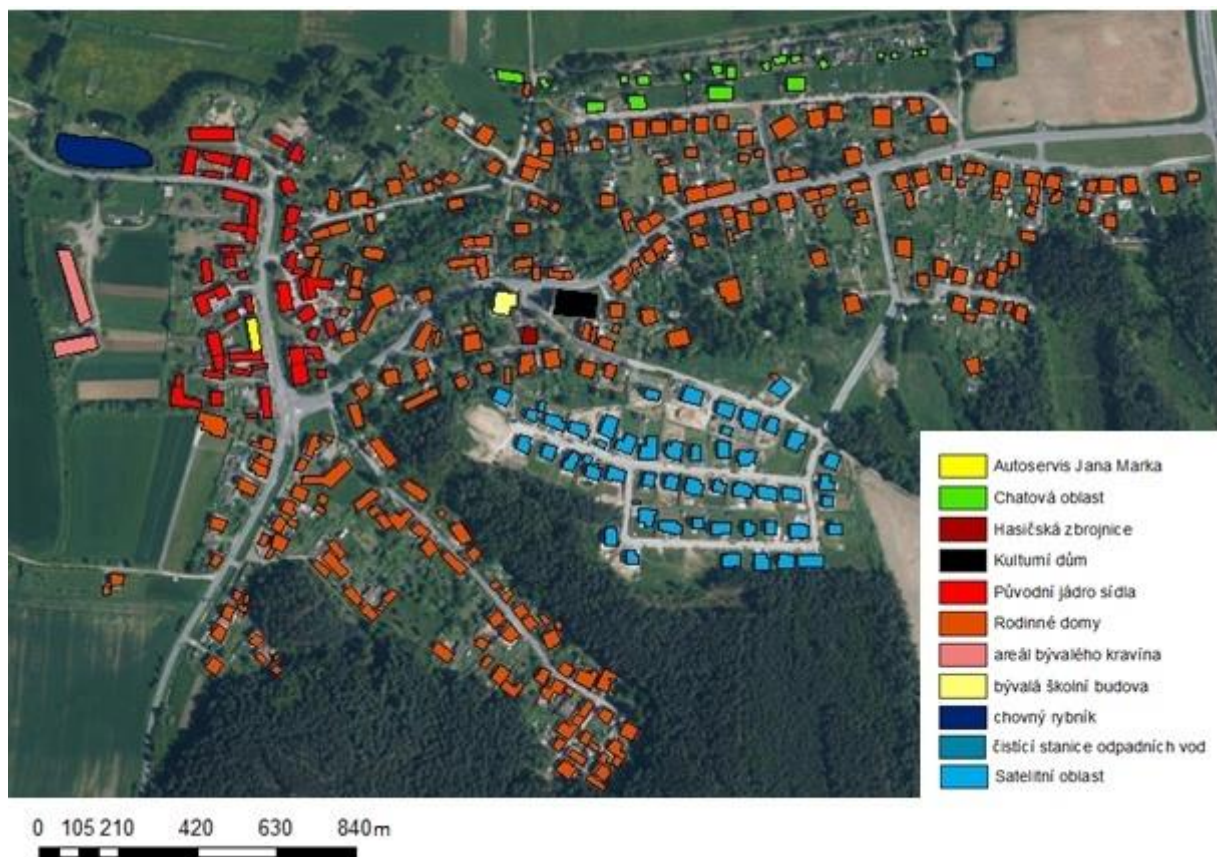
Zdroj: vlastní zpracování v softwaru ArcMap 10.2 (ESRI, 2013); podkladová mapa z portálu Geoportál.Plzeňského-kraje.cz (2016)

Obr. 6: Model souasného sídla Zálufí

Zdroj: vlastní zpracování v softwaru ArcMap 10.2 (ESRI, 2013); podkladová mapa z portálu Geoportál.Plze ského-kraje.cz (2016)

Obr. 7: Urbanistická a funkční struktura budov a objektů v Záluffi

Zdroj: vlastní zpracování v softwaru ArcMap 10.2 (ESRI, 2013); podkladová mapa z portálu Geoportál.Plzeňského-kraje.cz (2016)

Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zjistit, jak se sídlo Zálufí od konce 19. století do současné doby vyvíjelo, a to z hlediska demografie a urbanismu.

Sídlo Zálufí leží v Plzeňském kraji zhruba pět kilometrů od Plzně. Do roku 1960 tvořilo samostatnou obec, ale po roce 1960 došlo k jeho připojení k sousední obci Těmno.

K hodnocení změn v demografii byla zvolena demografická data z údajů o výsledcích sčítání obyvatel z let 1900, 1910, 1921, 1970, 1980, 1991, 2001 a 2011. Podrobná analýza ukázala směr vývoje a napomohla vytvoření predikce pro střední dobý výhled. Významné historické mezníky, jako světová války, se pochopitelně podepsaly i na kolísání počtu obyvatel tohoto venkovského sídla, které se ale postupně stalo jedním z nejvíce u nás. Od roku 2001 se sídlo začalo rozrůstat působením socioekonomických vlivů působících v moderní dynamické společnosti. Došlo zde mimo výrazného zvýšení počtu obyvatel zároveň k mohutné suburbanizaci. K oblíbenosti sídla a následně jeho demografické i urbanistické proměny bezesporu přispěl fakt, že se Zálufí nachází v ideální lokaci mezi velkými městy Plzeň, Horní Bříza, Kaznějov, která disponují v Zálufí chybějícími devizami jako lepší služby, trh práce (a související dopravní dostupnost), střední a vyšší vzdělávání atp. Nepominutelné je kromě ryze pragmatických souvislostí i to, že se do Zálufí začali hromadně stěhovat bývalí obyvatelé Plzně, kteří zde vyhledávají jeho přívodní funkci a funkci preferovanou u venkovského sídla - klidné místo pro život, odtržené od stresujících faktorů velkých měst.

Výkyvy v demografickém vývoji, ať už vzhledem k poměru počtu žen a mužů, i zejména ve struktuře věkového složení obyvatelstva, souvisejí s vnějšími vlivy, které na sídlo působí. Výsledek analýzy ukázal, že do roku 1921 zde žilo obyvatelstvo velmi mladé, kolem roku 1970 zde začala populace stárnout (nejvýrazněji se to projevilo v roce 1991, kdy je postproduktivní skupina obyvatel zde žijících nejsilnější a starší obyvatelstvo ve výrazné převaze). Postupně ale, měřitelně od roku 2001 nastává obrát k lepšímu a populace omlazuje. Ve všech vybraných letech pracovalo nejvíce zdejších obyvatel v oblasti průmyslu. Problematickou skutečností, že museli za prací dojíždět, v podstatě ještě dodnes, protože se

sídlo z hlediska demografie a urbanismu zůstalo sebevící, stále nenabízí takové uplatnění na trhu práce, aby za ní mohla dojít jen minimální část obyvatel. Jde o situaci trvající v podstatě od začátku sledovaného období (r. 1900), kdy sídlo nenabízelo tak kvalitní pracovní příležitosti vyjma zemědělství. Současná doba v tomto pozitivní vývoj nepotvrzuje. Zdejší obyvatelé tak nejčastěji pracovali v keramických závodech v Horní Březě nebo v Temošíně, anebo ve textilních závodech v Plzni. Dnes bychom ale u místních obyvatel našli mnohonásobně více profesí.

Po ústupu urbanismu započal v tomto území ve 14. století. Při hodnocení vývoje urbanismu jsem zjistil, že počet domů, potažmo množství zastavěných ploch, se v průběhu zkoumaného období zvýšil takřka trojnásobně. Zatímco v roce 1837 bylo v Zálufí zastavěno pouze 0,023 km², v roce 2012 ufl tato hodnota činila 0,066 km². Mezi léty 1980-1991 zde dochází k procesu urbanizace, kdy zdejší populace začíná odcházet do okolních měst. Po roce 1991 zde došlo k hromadnému rozprodání zdejších pozemků, především orných ploch (soukromých i obecních) a sídlo se začalo postupně rozrůstat. Největší šboom nastává po roce 2005, kdy se měst Temošín začíná šzbavovat zdejších obecních pozemků, které přecházejí do soukromého vlastnictví a v sídle Zálufí tak vzniká nové satelitní území. Tím je zároveň započat proces suburbanizace a sídlo se začíná rozrůstat.

V současnosti má Zálufí především obytnou a rekreační funkci. Jedná se o sídlo s minimální nabídkou služeb (obchod s potravinami, autoservis, kulturní dom a hasičská zbrojnice) a stále slabou infrastrukturou, při čemž zdejší obyvatelé tak musí k uspokojení svých potřeb navštívovat okolní sídla. Kromě již zmíněného šsatelitu zde po roce 1990 vyrostla i chatová oblast táhající kolem dvacítky objektů.

Závěrem lze dodat, že a koliv je Zálufí z pohledu obyvatele malé, jde o jedno z největších sídel u nás a na základě provedené analýzy je možné predikovat, že se bude dále rozrůstat, vyloučení není pak ani možnost jeho budoucího přímého napojení na vyšší územní správní celky a propojení s krajským městem, jako jeho přímým. By v současnosti postrádá takřka všechny prvky infrastruktury potřebné k uspokojení lidských potřeb, leflí v ideální poloze. Zdejší obyvatelé mají blízko do všech okolních měst (Plzeň, Horní Březá, Kaznějov). I proto zde byla úspěšná fáze urbanizačního procesu šsuburbanizace - a je možné předpokládat, že místo bude i nadále lákat nové zájemce o bydlení zde, a že se sídlo bude neustále rozrůstat.

Otázkou z stává, zda si v průběhu nastíněného vývoje dokáže zachovat nyní preferovanou funkci venkovského sídla - klid a přírodní hodnoty.

Seznam použitých zdrojů

Literatura

Atlas podnebí Česka, 2007. Climate atlas of Czechia. 1. vyd. Praha: Český hydrometeorologický ústav. ISBN 978-80-86690-26-1.

BARTOŠ, M., KUTOVÁ, D., TÝTTEL, J., a kol., 2011. **Amenitní migrace do venkovských oblastí České republiky**. Nakladatelství Lesnická práce, Kostelec nad Černými lesy, 196 s.

BINEK, Jan, HANA SVOBODOVÁ, Jan HOLEK, Alena PÍBYLÍKOVÁ, Kateřina CHABILOVSKÁ a Iva GALVASOVÁ. **Synergie ve venkovském prostoru - Příspěvy k řešení problémů rozvoje venkovských obcí**. 1. vydání. Brno: GaREP, spol. s r. o., 2010. 120 s. ISBN 978-80-904308-4-6.

BUMBA, Jan. **Regionální struktura a vývoj systému osídlení ČR**. Praha: Grada Publishing a.s., 2007. 192 s. ISBN 978-80-247-6692-8.

DEMEK, Jaromír, 1987. **Obecná geomorfologie**. 1. vyd. Praha: Academia. 476 s.

CHALUPA, Petr, 1992. **Geografie obyvatelstva a sídel v pohledu a cvičeních: učební texty pro studenty učitelského studia zeměpisu**. 1. vyd. Masarykova univerzita, 109 s. ISBN 80-210-0448-7.

KOUTNÝ, J. 2006. Urbanistické aspekty suburbanizace (prezentace). In Hájánková, V. et. al. Suburbanizace - hrozba fungování (malých) měst. Civitas per Populi, Hradec Králové: 20.

LOQUENZ, Jan, TIMON, Martin, 2013. Amenitní migrace. Geografické rozhledy (2): 26-37. ISSN 1210-3004.

MAJEROVÁ, Věra, 2001. **Typy českých vesnic: (srovnání)**. Vyd. 1. Praha: Česká zemědělská univerzita, 2001. ISBN 80-213-0848-6.

NOVOTNÁ, Marie, a kol., 2005. **Problémy periferních oblastí**. Praha: Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy. 184 s. ISBN 80-86561-21-6.

POUDNÍK, M. & TEMELOVÁ, J. 2008. Současná česká suburbanizace a její důsledky. Veřejná správa 4.

VEHLA, Antonín, 1997. **Český venkov na prahu tisíciletí: Příspěvy ze semináře**. Vyd. 1. Praha: Česká zemědělská univerzita. 88 s. : obr., tab., grafy, ISBN 80-213-0381-6

VOTRUBEC, Ctibor, 1980. **Lidská sídla, jejich typy a rozmístění ve světě**. Vyd. 1. Praha. Academia. 393 s. ISBN 21-01-80.

Elektronické zdroje

BATĚ, VOREL, 2010. Principy a pravidla územního plánování. [online]. Ústav územního rozvoje. [citováno 30.8 2015]. Dostupné z www: <http://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/internetove-prezentace/principy-a-pravidla-uzemniho-planovani/pap-uvod-20110620.pdf>

BENÝŠKOVÁ, Veronika. **Vývoj vesnice Rab-tejn nad St elou od 19. století do současnosti**. Plzeň, 2014. Bakalářská práce. Západo česká univerzita v Plzni. Fakulta ekonomická.

Český statistický úřad [online]. 2016 [citováno 10.3.2016]. Dostupné z www: <http://www.czso.cz/>

Český statistický úřad, 2012. Historie s čítání lidu na území České republiky I. [online]. Praha: SÚ. [citováno 26. 10. 2015]. Dostupné z www: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/historie_s_citani_lidu_na_uzemi_ceske_republiky_i

Databáze výsledků ze S čítání lidu, domů a bytů k 1. 12. 1970. Elektronická databáze dat, Český statistický úřad.[citováno 23.11.2015]

Databáze výsledků ze S čítání lidu, domů a bytů k 1. 11. 1980. Elektronická databáze dat, Český statistický úřad.[citováno 23.11.2015]

Databáze výsledků ze S čítání lidu, domů a bytů k 3. 3. 1991. Elektronická databáze dat, Český statistický úřad.[citováno 23.11.2015]

Databáze výsledků ze S čítání lidu, domů a bytů k 16. 3. 2001. Elektronická databáze dat, Český statistický úřad.[citováno 17.03.2016]

Databáze výsledků ze S čítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2011. Elektronická databáze dat, Český statistický úřad.[citováno 17.03.2016]

DOBŘÁ, Helena. **Urbanizace a suburbanizace v Plzeňském kraji od začátku 20. století**. Plzeň, 2013. Bakalářská práce. Západo česká univerzita v Plzni. Fakulta Pedagogická

FILIPEC, Jakub. **Vývoj sídla Ejovice od 19. století do současnosti**. Plzeň, 2014. Bakalářská práce. Západo česká univerzita v Plzni. Fakulta Ekonomická

Geologická encyklopedie, 2016. [online]. [citováno 30. 8. 2015]. Dostupné z www: http://www.geology.cz/aplikace/encyklopedie/term.pl?stredocesky_pluton

Geoportál ÚZK, 2016. CO stabilního katastru .jpg [online]. [citováno 10. 2. 2016]. Dostupné z www: [http://geoportal.cuzk.cz/\(S\(k54yk03yj3cxw10nlbvkdqdat\)\)/Default.aspx?mode=TextMeta&text=dSady_archiv&menu=29](http://geoportal.cuzk.cz/(S(k54yk03yj3cxw10nlbvkdqdat))/Default.aspx?mode=TextMeta&text=dSady_archiv&menu=29)

Geoportál Plzeňského kraje, 2016. [online]. [citováno 23. 3. 2016]. Dostupné z www: <http://geoportal.plzensky-kraj.cz/gs/webove-sluzby/>

Jízdní řády IDOS.CZ, 2016. [online]. [citováno 31.3.2016]. Dostupné z:
[http://jizdnirady.idnes.cz/autobusy/spojeni/?f=Plze %2c%2cCAN&t=Temo-ná%2cZáluffi&f_c=200003&tc=200003&&source=history](http://jizdnirady.idnes.cz/autobusy/spojeni/?f=Plze%2c%2cCAN&t=Temo-ná%2cZáluffi&f_c=200003&tc=200003&&source=history)

Mapy.cz, 2013. [online]. [citováno 30. 3.2016]. Dostupné z www:
<https://mapy.cz/letecka?x=13.3697893&y=49.8131033&z=16&source=ward&id=11497>

Oficiální stránky města Temo-ná, 2016. [online]. [citováno 30. 3. 2016]. Dostupné z www:
<http://www.tremosna.cz/mesto-tremosna/historie-a-soucasnost/>

ŘEŠŤÁKOVÁ, Jiřina, TRÁBAL, Josef, 2006. Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. 1. vyd. Praha: Český statistický úřad. ISBN 80-250-1311-12. Dostupné z:
<http://www.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/p/4128-04>

ŘEŠŤÁKOVÁ, Kristýna. **Vývoj a péče na sídla K imice v suburbánní zónu města Plzeň**. Plzeň, 2014. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta Pedagogická

Taxonomický klasifikační systém půdy ČR, 2016. [online]. [citováno 20. 8. 2015]. Dostupné z www: <http://klasifikace.pedologie.czu.cz/index.php?action=showPudniKategorie>

Seznam ilustrací

Obrázek . 1: Poloha sídla Záluří.....	19
Obrázek . 2: Model katastrálního území sídla Záluří v roce 1837	64
Obrázek . 3: Model osady sídla Záluří v roce 1837	65
Obrázek . 4: Ortofotomapa Záluří z roku 1938.....	66
Obrázek . 5: Model sídla Záluří v roce 1956.....	67
Obrázek . 6: Model souasného sídla Záluří	68
Obrázek . 7: Urbanistická a funkční struktura budov a objektů v Záluří.....	69

Seznam tabulek

Tabulka . 1: Geomorfologické členění území sídla Záluří	20
Tabulka . 2: Klimatická charakteristika oblasti MWII podle Quitta.....	21
Tabulka . 3: Počet obyvatel v sídle Záluří v letech 1900-2011.....	23
Tabulka . 4: Srovnání vývoje počtu obyvatel sídla Záluří a obce s povoleným obecním územím v letech 1900-2011	24
Tabulka . 5: Vková struktura obyvatel v roce 1900.....	26
Tabulka . 6: Vková struktura obyvatelstva v roce 1910	28
Tabulka . 7: Vková struktura obyvatelstva v roce 1921	31
Tabulka . 8: Stav obyvatelstva v sídle Záluří v roce 1970.....	33
Tabulka . 9: Vková struktura obyvatelstva v roce 1970	34
Tabulka . 10: Ekonomická aktivita obyvatelstva v roce 1970.....	35
Tabulka . 11: Stav obyvatelstva v sídle Záluří v roce 1980	36
Tabulka . 12: Vková struktura obyvatelstva v roce 1980.....	37
Tabulka . 13: Ekonomická aktivita obyvatelstva v roce 1980.....	39
Tabulka . 14: Stav obyvatelstva v sídle Záluří v roce 1991.....	40
Tabulka . 15: Vková struktura obyvatelstva v roce 1991.....	40
Tabulka . 16: Ekonomická aktivita obyvatelstva v roce 1991.....	42
Tabulka . 17: Stav obyvatelstva v sídle Záluří v roce 2001	43
Tabulka . 18: Vková struktura obyvatelstva v roce 2001.....	44
Tabulka . 19: Ekonomická aktivita obyvatelstva v roce 2001.....	45
Tabulka . 20: Stav obyvatelstva v sídle Záluří v roce 2011	46
Tabulka . 21: Vková struktura obyvatelstva v roce 2011.....	47
Tabulka . 22: Ekonomická aktivita obyvatelstva v roce 2011.....	48
Tabulka . 23: Národnostní struktura obyvatel v letech 1921-2001.....	51
Tabulka . 24: Počet domů v sídle Záluří v letech 1900-2001.....	53
Tabulka . 25: Srovnání vývoje počtu domů sídla Záluří a obce s povoleným obecním územím v letech 1900-2001	54
Tabulka . 26: Počet domů v sídle Záluří v roce 1970	55
Tabulka . 27: Počet domů v sídle Záluří v roce 1980	56
Tabulka . 28: Počet domů v sídle Záluří v roce 1991	56
Tabulka . 29: Počet bytů v sídle Záluří v roce 1970	57
Tabulka . 30: Počet bytů v sídle Záluří v roce 1980	57
Tabulka . 31: Počet bytů v sídle Záluří v roce 1991	58
Tabulka . 32: Počet místností v trvale obydlených bytech v roce 1970.....	58
Tabulka . 33: Počet místností v trvale obydlených bytech v roce 1980.....	59
Tabulka . 34: Počet místností v trvale obydlených bytech v roce 1991.....	60
Tabulka . 35: Plocha zastavěného území	62

Seznam graf

Graf . 1: Index vývoje obyvatelstva v letech 1900-2011	24
Graf . 2: V ková struktura obyvatel v roce 1900.....	26
Graf . 3: V ková pyramida obyvatelstva v roce 1900.....	27
Graf . 4: Podíl zam staných osob v jednotlivých ekonomických sektorech v roce 1900.....	28
Graf . 5: V ková struktura obyvatelstva v roce 1910	29
Graf . 6: V ková pyramida obyvatelstva v roce 1910.....	29
Graf . 7: Podíl zam staných osob v jednotlivých ekonomických sektorech v roce 1910.....	30
Graf . 8: V ková struktura obyvatelstva v roce 1921	31
Graf . 9: V ková pyramida obyvatelstva v roce 1921.....	32
Graf . 10: Podíl osob zam staných v jednotlivých ekonomických sektorech v roce 1921	33
Graf . 11: V ková struktura obyvatel v roce 1970.....	34
Graf . 12: V ková pyramida obyvatelstva v roce 1970.....	35
Graf . 13: Postavení v zam stání obyvatel podle ekonomické innosti v roce 1970.....	36
Graf . 14: V ková struktura obyvatel v roce 1980.....	37
Graf . 15: V ková pyramida obyvatelstva v roce 1980.....	38
Graf . 16: Postavení v zam stání obyvatel podle ekonomické innosti v roce 1980.....	39
Graf . 17: V ková struktura obyvatel v roce 1991.....	41
Graf . 18: V ková pyramida obyvatelstva v roce 1991.....	41
Graf . 19: Struktura ekonomicky aktivních osob v roce 1991	42
Graf . 20: V ková struktura obyvatel v roce 2001.....	44
Graf . 21: V ková pyramida obyvatelstva v roce 2001.....	45
Graf . 22: Struktura ekonomicky aktivních osob v roce 2001	46
Graf . 23: V ková struktura obyvatel v roce 2011.....	47
Graf . 24: Vzđ lanostní struktura obyvatelstva v roce 2011	48
Graf . 25: Struktura ekonomicky aktivních osob v roce 2011.....	49
Graf . 26: Struktura obyvatel z hlediska pohlaví v letech 1900-2011	50
Graf . 27: V ková struktura obyvatel v letech 1900-2011.....	51
Graf . 28: Index vývoje dom v letech 1900-2001.....	54
Graf . 29: Po et dom v sídle Záluřtí v roce 1970.....	55
Graf . 30: Po et dom v sídle Záluřtí v roce 1980.....	56
Graf . 31: Po et byt v sídle Záluřtí v roce 1980.....	57
Graf . 32: Po et místností v trvale obydlených bytech v roce 1970.....	59
Graf . 33: Po et místností v trvale obydlených bytech v roce 1980.....	60
Graf . 34: Po et místností v trvale obydlených bytech v roce 1991.....	61

Seznam p íloh

P íloha . 1: Budova bývalé Obecní koly v Záluřtí.....	78
P íloha . 2: Kulturní d m v Záluřtí.....	78
P íloha . 3: Hasi ská zbrojnice v Záluřtí.....	79
P íloha . 4: Autoservis p. Jana Marka v Záluřtí	79
P íloha . 5: Areál bývalého kravína	80
P íloha . 6: Sportovní areál "V Luhu"	80

Přílohy

Příloha . 1: Budova bývalé Obecní školy v Záluří

Zdroj: Ul , 2016

Příloha . 2: Kulturní dům v Záluří

Zdroj: Ul , 2016

Příloha . 3: Hasičská zbrojnice v Záluřích

Zdroj: Ul , 2016

Příloha . 4: Autoservis pana Jaroslava Marka v Záluřích

Zdroj: Ul , 2016

P íloha . 5: Areál bývalého kravína

Zdroj: Ul , 2016

P íloha . 6: Sportovní areál š V Luhuõ

Zdroj: Ul , 2016

Abstrakt:

UL, Pavel, 2016. **Vývoj sídla Zálufí od konce 19. století do současnosti.** Bakalářská práce. Plzeň : Fakulta Ekonomická ZČU v Plzni, 82 s.

Klíčová slova: vesnice, sídlo Zálufí, vývoj sídla Zálufí, vývoj obyvatelstva

Tato bakalářská práce se zabývá vývojem sídla Zálufí od konce 19. století do současnosti. Sídlo Zálufí se nalézá v Plzeňském kraji v okrese Plzeň-sever. Hlavním cílem bakalářské práce je vystihnout vývoj počtu obyvatel, zhodnotit změny ve struktuře obyvatelstva v průběhu let, zhodnotit vývoj zástavby sídla Zálufí a zhodnotit úroveň obecní vybavenosti sídla. Vývoj jak z hlediska demografického, tak z hlediska urbanistického je v práci znázorněn a vyhodnocen pomocí tabulek a grafů, jež jsou v práci následně popsány.

Abstract

UL , Pavel, 2016. **Development of the Settlement Zálufí since the End 19th Century up to the Present.** Bachelor work. Pilsen: Faculty of Economics, University of West Bohemia in Pilsen, 82 p.

Keywords:village, settlement Zálufí, development of the Settlement Zálufí, development of population

This bachelor work relates the development of the Settlement Zálufí since the End 19th century up to the Present. The settlement Zálufí is situated in Pilsen region in Pilsen-North distrikt. Main goal of this work is analyze development of the population, on evaluation changes in population structure over the years, on evaluation housing development and facilities in settlement Zálufí. This development and changes are represented by charts and graphs. These charts are subsequently described in my study.